

Arbejdsrapport fra
Danmarks Miljøundersøgelser
Miljø- og Energiministeriet

Nr. 103

Emne: Jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder
for vandfugle 1994-97

Lokalitet: Danmark

Udgivet: 1999

Naturovervågning

Datablad

Titel: Undertitel	Jagt-og forstyrrelsesfrie kerneområder for vandfugle 1994-97.Danmark Naturovervågning
Forfattere:	Preben Clausen, Ebbe Bøgebjerg, Tony Fox, Hans Erik Jørgensen, Jens Peder Hounisen, Per Alnor Kjær & Ib Krag Petersen
Afdelingsnavn:	Afdeling for Kystzoneøkologi
Serietitel og nummer:	Arbejdsrapport fra DMU nr. 103
Udgiver:	Miljø- og Energiministeriet Danmarks Miljøundersøgelser©
URL:	www.dmu.dk
Udgivelsesmåned og -år:	Marts 1999
Redaktion:	Karsten Laursen
Layout og korrektur:	Helle Jensen
Databehandling og figurer:	Preben Clausen
Forsidevignet:	Jens Overgaard Christensen
Faglig kommentering:	Sten Asbirk, Bjarne Søgaard
Bedes citeret:	Clausen, P., Bøgebjerg, E., Fox, T., Jørgensen, H.E., Hounisen, J.P., Kjær, P.A. & Petersen, I.K. (1999): Jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder for vandfugle 1994-97. Danmark. Naturovervågning. Danmarks Miljøundersøgelser. 72 s. Arbejdsrapport fr DMU nr. 103.
	Gengivelse tilladt med tydelig kildeangivelse.
ISSN:	1395-5675
Tryk:	Phønix-Trykkeriet as, Århus, Miljøcertificeret BS 7750
Oplag:	1500
Sideantal:	72
Pris:	kr. 60,- (inkl. 25% moms, ekskl. forsendelse)
Købes hos:	Danmarks Miljøundersøgelser Grenåvej 12 Kalø 8410 Rønde Tlf. 89 20 17 00 Fax. 89 20 15 15

Til abonnenter
og andre modtagere af denne arbejdsrapport

DANMARKS
MILJØUNDERSØGELSER

Afdeling for Kystzoneøkologi

J.nr.
Ref. /KL

Den 6. maj 1999

Rettelse til arbejdsrapport nr. 103: Jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder for vandfugle 1994-97

Ved trykning af denne arbejdsrapport er der desværre opstået en fejl i
figur 14 på side 25. Den korrekte figur er vedlagt på selvklæbende papir,
som kan sættes over den oprindelige figur.

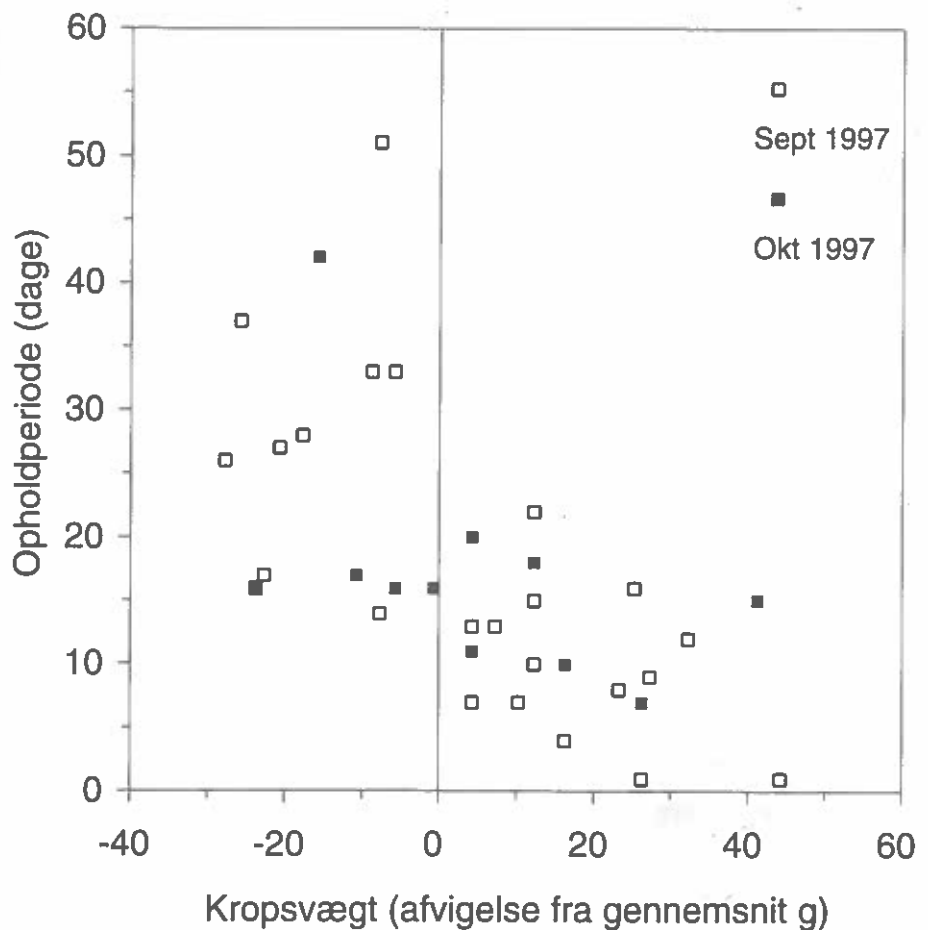
Vi og trykkeriet beklager fejlen.

Med venlig hilsen

Karsten Laursen

Redaktør

Arbejdsrapport fra DMU nr. 103

Naturovervågning

**Jagt- og forstyrrelsesfrie kerne-
områder for vandfugle 1994-97
Danmark**

Preben Clausen, Ebbe Bøgebjerg, Tony Fox, Hans Erik
Jørgensen, Jens Peder Hounisen, Per Alnor Kjær & Ib
Krag Petersen

Samarbejdsprojekt mellem Skov- og Naturstyrelsen og
Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Kystzone-
økologi

Miljø- og Energiministeriet
Danmarks Miljøundersøgelser
1999

Indhold

Sammenfatning 5

1 Indledning 7

- 1.1 Baggrund 7
- 1.2 Formål 8
- 1.3 Rapportens afgrænsning 9

2 Metoder 9

- 2.1 Optællinger af fugle 10
- 2.2 Fangst af svømmeænder 10
- 2.3 Databaser 11
- 2.4 Bundvegetation 11

3 Resultater 12

- 3.1 Optællinger af vandfugle 12
 - 3.1.1 Forekomster af svømmeænder i de nye reservater 13
 - 3.1.2 Forekomster af svømmeænder i de tidligere forsøgsreservater 16
 - 3.1.3 Omfordelinger af svømmeænder i og omkring reservaterne 17
 - 3.1.4 Svømmeænder i Danmark som helhed 22
- 3.2 Fangst af svømmeænder 24
- 3.3 Bundvegetation 26
- 3.4 Databaser 26

4 Diskussion 28

5 Tak 30

6 Referencer 31

Appendix I 34

Sammenfatning

Danmarks Miljøundersøgelser indledte i efteråret 1994 et monitoringsprogram for vandfugle, menneskelige aktiviteter og bundvegetation i de kommende *jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder for vandfugle i EF-fuglebeskyttelsesområder*. Formålet med overvågningen er at måle effekten af en forventet kommende udvidelse med ca. 50 nye reservater. Det svarer til en omtrentlig fordobling i antallet af reservater for vandfugle i Danmark. Effekten måles på vandfuglenes fordelinger og antal, lokalt, nationalt og internationalt.

Som led i et forskningsprojekt tilknyttet overvågningen i de jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder indfanges svømmeænder. De forsynes med radiosendere og følges derefter i reservatområderne. Projektet har som formål at belyse effekten af oprettelsen af reservater på svømmeændernes opholdstider og understøtter teoretiske modelberegninger vedrørende svømmeændernes ophold i landet.

I denne rapport gives en status for dele af det udførte arbejde i 1994-97, med fokus på optællingerne af vandfugle.

Standardiserede optællinger af vandfugle blev udført i hovedparten af de nye eller kommende reservater, og resultaterne indtastedes i databaser. Resultaterne af optællingerne præsenteres i summarisk form i rapportens Appendix 1.

Da hovedparten af de nye reservater først etableredes med virkning fra 1996-97 er der kun basis for at give et foreløbigt skøn over virkningen af det nye reservatnetværk på forekomsten af vandfuglene i landet.

Resultater vedrørende udviklingen i antallet af rastende svømmeænder på en række af de først etablerede reservater antyder dog at disse virker efter hensigten. Derudover er der på flere lokaliteter sket forskydninger i svømmeændernes udbredelse som viser at svømmeænderne benytter de nye reservater i højere grad end de benyttede områderne før reservatoprettelserne. Selvom antallet af svømmeænder er gået frem på flere lokaliteter, er resultaterne set i landet som helhed ikke entydige da der på andre lokaliteter er registreret *status quo* eller tilbagegange.

Tilbagegangene på flere lokaliteter afspejler til dels en svigtende forekomst af især pibeand i efteråret 1997, formodentlig som følge af en kombination af to årsager: 1) efteråret 1997, særligt september-oktober, hvor pibeænderne trækker gennem landet, var ekstremt højvandet, hvilket har begrænset fuglenes adgang til bundvegetationen i fjordene. 2) 1997 var fjerde år i træk med ynglesucces under middel i pibeandebestanden, hvilket må formodes at have forårsaget en stagnerende pibeandebestand.

1 Indledning

1.1 Baggrund

Danmark opretter i disse år et netværk af nye reservater, de såkaldte jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder for vandfugle¹. Netværket planlægges som en udbygning af det eksisterende netværk af reservater, således at reservater for rastende vandfugle efter udbygningen findes i alle egne af landet. Baggrunden for oprettelsen af de nye reservater er beskrevet i tidligere rapporter fra DMU (Madsen & Pihl 1993, Clausen et al. 1997).

Reservaterne oprettes i EF-fuglebeskyttelsesområderne (Miljø- og Energiministeriet 1996) og sigter på at øge beskyttelsen af de store mængder af trækkende vandfugle der på deres vej til og fra yngle- og overvintringsområderne raster i de danske kystområder. Yngleområderne for mange af arterne findes i højarktiske tundraområder. De spænder geografisk fra arktisk Canada mod nordvest over Grønland, Svalbard, Frans Josef Land, Novaya Zemlia og Severnaya Zemlia til Taimyr-halvøen i den centrale del af Sibirien mod nordøst. Andre arter yngler i lavarktiske og boreale yngleområder i fjeld-, hede-, mose- og skovområder i Skandinavien og Rusland. Overvintringen finder sted i vådområder i Vest- og Sydeuropa samt Nord- og Vestafrika (Fig. 1).

DMU indledte i efteråret 1994 et monitoringsprogram for vandfugle, menneskelige aktiviteter, bundvegetation og jagtudbytte i udvalgte planlagte jagtfrie kerneområder (Clausen 1994, Clausen et al. 1996, Clausen et al. 1998).

Moniteringen udføres i stil med de allerede gennemførte undersøgelser i forsøgsreservaterne ved Ulvshale-Nyord (Møn) og i Nibe og Gjøl Bredninger (Limfjorden) (Madsen et al. 1992a,b,c,d, 1995) samt ved Egense Dyb (Danmarks Jægerforbund m.fl. 1992, 1994-96). Moniteringen ved Ulvshale-Nyord, i Nibe og Gjøl Bredninger samt Egense Dyb fortsætter ligeledes, nu som led i denne undersøgelse.

Parallelt med monitoringsprogrammet gennemføres to forskningsprojekter, der begge udnytter data fra moniteringen, suppleret med nye metoder. Det ene projekt sætter fokus på svømmeændernes habitatøkologi og fødebiologi og benytter ring- og radiomærkning til at undersøge enkeltindividens respons på etableringen af reservaterne. Det andet projekt benytter modelopbygninger til at belyse aspekter af reservaternes betydning for antallet af rastende vandfugle i landet.

¹ Den formelle betegnelse for de såkaldte *jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder for vandfugle* er reservater. I resten af rapporten omtales disse derfor som *reservater*.

Figur 1. Udsnit af Verdenskort, der viser yngle- og overvintringsområder for bestande af vandfugle, der raster på deres forårs- og efterårstræk eller overvintrer ved de lavvandede danske kystområder og/eller i den danske del af Vadehavet. Sorte områder angiver yngleområder, mørkegrå områder angiver overvintringsområder. Enkelte bestande trækker videre sydpå til Vestafrika, og mange skarver trækker ned gennem Mellemeuropa til Schweiz, Italien og Tunesien for at overvintrere.

1.2 Formål

Formålet med monitoringsprogrammet for vandfugle og menneskelige aktiviteter i de planlagte reservater er at tilvejebringe en baggrundsviden om vandfuglenes forekomst i og menneskets udnyttelse af områderne før etableringen af reservaterne.

Ved fortsat monitoring efter etableringen af de nye reservater undersøges disses effekt på vandfuglenes antal og fordeling. Denne monitoring svarer stort set til hvad der blev gennemført i forsøgsreservaterne idet overvågningsinsiteten dog er en anelse lavere i de mange nye reservater end den var i forsøgsreservaterne.

Formålet med den fortsatte overvågning i de tidligere forsøgsreservater ved Ulvshale-Nyord, i Nibe og Gjøl Bredninger samt i Egense Dyb er at undersøge om antallet af rastende vandfugle efter flere års fredning stabiliseres, fortsat øges, eller mindskes med etableringen af omkringliggende reservatområder.

Det overordnede formål med monitoringen er også at vurdere effekten af etableringen af de mange nye reservater på vandfuglebestandene på nationalt og internationalt niveau. Dette vil være muligt i kraft af opbyggede databaser for vandfuglebestande i Vestpalæarktisk ved Wetlands International.

Ved at monitere bundvegetationen før og efter reservaternes oprettelse vil det være muligt at udelukke eventuelle effekter af forskydninger i bundvegetationens udbredelse på vandfuglenes forventede ændrede fordelingsmønstre og antal efter etableringen af reservaterne.

Samtidigt tilvejebringes et datamateriale, der planlægges indbygget i

en model der har som mål at kunne forudsige effekten af etableringen af de nye reservater på antallet af rastende vandfugle i landet. Modelforudsigelserne efterprøves efterfølgende, når reservatnetværket er færdigudbygget.

Modelopbygningen centrerer indledningsvist om planteædende (herbivore) vandfugle, da det er deres fødeudbud der fokuseres på i reservaterne. På længere sigt udbygges modellerne om muligt til ikke-herbivore vandfugle.

Projektet om svømmeænder har som formål at undersøge om etableringen af reservaterne påvirker ændernes trækmønstre. Ændres opholdstiden for ænderne om efteråret i Danmark og dermed tidspunktet når de trækker videre til overvintrings kvartererne i Vesteuropa? Er der forskel på individer der udnytter henholdsvis reservaterne og de omkringliggende områder med jagt? Endvidere undersøges krikændernes fødevalg.

1.3 Rapportens afgrænsning

I denne rapport præsenteres:

- resultater fra monitoringen af vandfugle i de foreslåede såvel som nyoprettede reservatområder i perioden 1994-97
- nye resultater fra radiomærkningen af krikænder ved Tyreholm 1995-97
- foreløbige resultater af bundvegetationsregistreringer i udvalgte reservatområder

2 Metoder

De benyttede metoder er beskrevet i tidligere notater og rapporter fra projektet (Clausen 1994, Clausen et. al 1996, Clausen et al. 1998) og skal kun omtales summarisk.

2.1 Optællinger af fugle

Der udførtes, i det omfang vejrforholdene tillod det, optællinger af vandfugle og menneskelige aktiviteter i perioden medio august - ultimo december, én-tre månedlige tællinger i højt prioriterede optællingsområder, og én månedlig optælling i lavt prioriterede optællingsområder. Baggrunden for prioriteringerne er aftalt mellem DMU og Skov- og Naturstyrelsens Reservatsektion og omtalt i Clausen (1994).

Optællingerne af fugle begrænsedes til 'vandfugle', dvs. lappedykkere, skarv *Phalacrocorax carbo*, fiskehejre *Ardea cinerea*, andefugle, blishøne *Fulica atra*, samt fire udvalgte vadefugle: vibe *Vanellus vanellus*, hejle *Pluvialis apricaria*, stor regnspove *Numenius arquata* samt almindelig ryle *Calidris alpina*. På udvalgte lokaliteter udføres en mere totalt dækkende optælling, inkluderende alle arter af vadefugle. Vandfugle og mennesker optaltes fra land/fly efter standardiserede metoder der udvikledes i forbindelse med undersøgelserne i forsøgsreservaterne (Madsen et al. 1992a,b,c,d) og DMU's landsdækkende optællinger af vandfugle fra fly (Pihl & Frikke 1992).

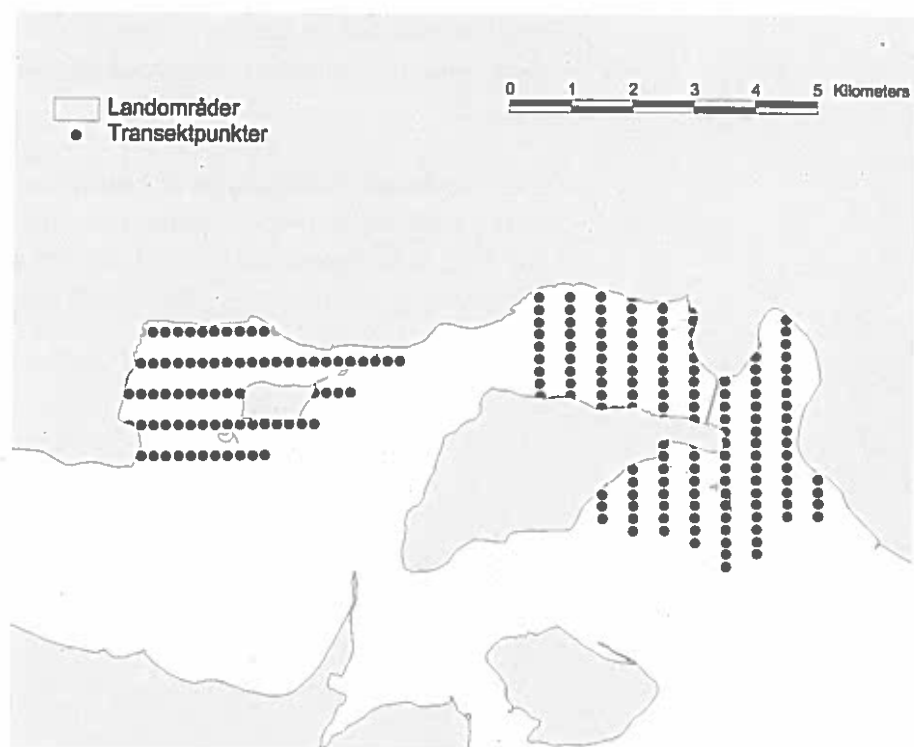
Ved landbaserede optællinger optaltes fuglene og indtegnedes på feltkort (målestoksforhold 1: 25.000). Positionen af jægere, windsurfere, fiskere etc. indtegnedes ligeledes, og dato, klokkeslet og vejrforhold noteredes.

I områder der er svære at optælle fra land, optaltes fugle og mennesker fra fly. Ved optællinger fra fly optaltes fugle, jægere, windsurfere etc. i forudbestemte flytællingsområder, og/eller langs transekter, med angivelse af geografiske positioner for fugleflokke og mennesker ved hjælp af GPS navigationsudstyr.

2.2 Fangst af svømmeænder

Der opstilledes fælder med henblik på fangst af (især) krikænder *Anas crecca* på Tyreholm ved Nyord (Møn) i 1994-97. Indfangede fugle blev ringmærket, køns- og aldersbestemt, vejlet og målt (vinge-, tarsus- og kraniemål). I 1995-97 blev udvalgte individer - fortrinsvis hunner - forsynet med en lille 4 g radiosender (Biotrack SS-2 i 1995 og Biotrack TW-4 i 1996-97), der limes på ryggen med Loctite SuperAttak hurtiglim.

Efter mærkningen registreredes de mærkede krikænders opholdssteder ved Ulvshale-Nyord ved krydspejling med en Mariner 57 biotag receiver forsynet med en 3 pols Yagi pejleantenne. Under ideelle betingelser muliggør denne metode bestemmelse af fuglens position inden for et område på en ha.

Figur 2. Eksempel på et vegetations transekt-net med angivelse af punkter hvor vegetations sammensætningen er undersøgt i området ved Vorskø, Lerdrup Bugt m.v. efteråret 1995 (se resultater i Fig. 15).

2.3 Databaser

Arbejdet med opbygningen af den relationelle database KERNE i Microsoft Access 2.0 er fortsat. Principperne for opbygningen af databasen er beskrevet i Clausen et al. (1996).

Udover at fungere som database for projektet er data blevet benyttet ved diskussionerne om grænsedragninger ved etableringen af de nye reservater, dels centralt i Vildtforvaltningsrådets reservatudvalg, såvel som i de lokale brugergrupper.

2.4 Bundvegetation

Der gennemførtes vegetationskortlægninger i udvalgte mulige reservatområder ved at kombinere flyfotografering med transektsejlad (metode efter Clausen 1990, Madsen et al. 1992 a,b, Drachmann et al. 1993). Under transektsejladens bestemtes artssammensætning og procentuel bunddække af undervandsplanterne.

I praksis sejledes ad nord-syd eller øst-vest gående transekter med 100-300 meters afstand mellem transekterne, og 100-300 meters afstand

mellem transektpunkterne, afhængigt af undersøgelsesområdets udstrækning (et eksempel på transekter ved Vorsø og Lerdrup Bugt gives i Fig. 2).

Den totale arealudbredelse af bundplanterne kan herefter bestemmes ved interpolation mellem transekter med støtte fra luftfotos (Madsen et al. 1992 a,b, Drachmann et al. 1993), eller ved elektronisk billedbehandling (metode efter Petersen & Noer 1993).

3 Resultater

3.1 Optællinger af vandfugle

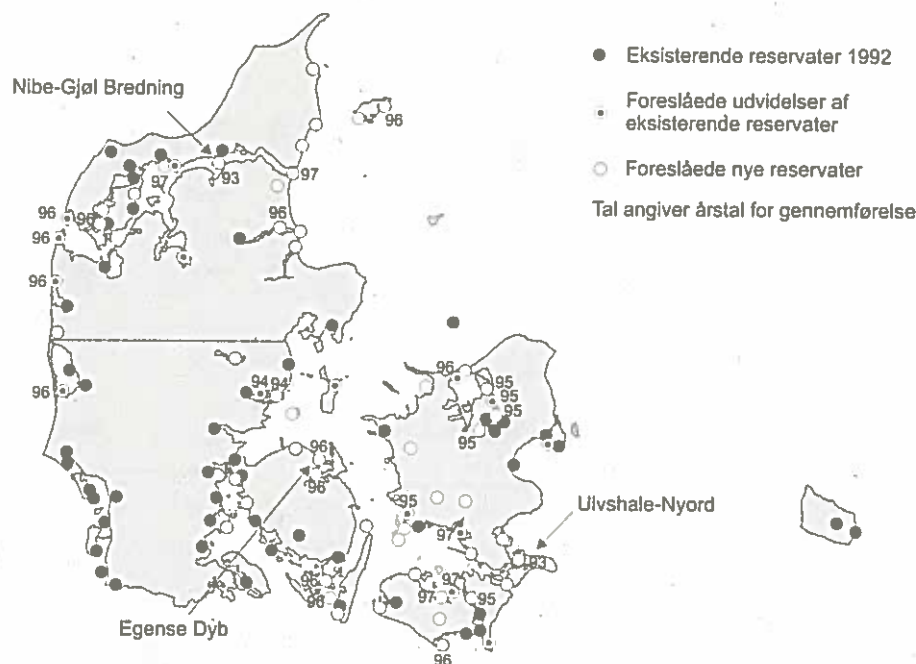
Der er gennemført ca. 950 landbaserede optællinger og 60 flytællinger i efterårene 1994-97 i de udvalgte optællingsområder.

Der er udført optællinger i fire år i projektet. De første to år var antallet af nye reservater begrænset, idet kun ét nyt reservat etableredes i 1994 (Lerdrup Bugt, Horsens Fjord) og to nye i 1995 (hvoraf reservatet i Roskilde Fjord dog inkluderede tre foreslåede jagtfrie kerneområder). Der til kommer udvidelser af tre eksisterende reservater i 1994-95 (Fig. 3), samt forsøgsreservatet i Egense Dyb i Odense Fjord, der blev gjort permanent i 1996 (se Fig. 3). I 1996 oprettedes/udvidedes yderligere tolv reservater, og i 1997 oprettedes/udvidedes seks reservater (se Fig. 3).

Erfaringerne fra forsøgsreservaterne ved Nibe & Gjøl Bredninger og Ulvshale-Nyord viste at reservatoprettelser for en række arters vedkommende ikke nødvendigvis fører til fremgange i de første par år efter reservatets oprettelse (Madsen et al. 1995).

Da der i hovedparten af optællingsområderne endnu ikke er oprettet et reservat eller kun har været reservat et enkelt eller to år, er der ikke basis for en dybdegående analyse af optællingsresultaterne. Derfor præsenteres hovedparten af resultaterne kun i summarisk form (arter og årsmaxima for hvert optællingsområde) i tabeller der findes i Appendix I.

Erfaringerne fra forsøgsreservaterne viste, at svømmeænderne reagerede hurtigt på reservatoprettelser (Madsen et al. 1992a,b,c,d, 1995). For umiddelbart at vurdere om de nye reservater 'virker efter hensigten' er

Figur 3. Kort med status for oprettelse af reservater for trækkende vandfugle per 1. september 1997. Udfyldte cirkler viser reservater, der eksisterede i 1992. Halvåbne og åbne cirkler viser områder, hvor der er foreslået udvidelse af eksisterende reservater eller oprettelse af nye reservater. Årstal er anført for de lokaliteter, hvor reservater er udvidet eller oprettet i 1994-97. Tre lokaliteter, hvor der er udført forsøg med reservater er fremhævet, det drejer sig om Nibe-Gjøl Bredning, Ulvshale-Nyord samt Egense Dyb.

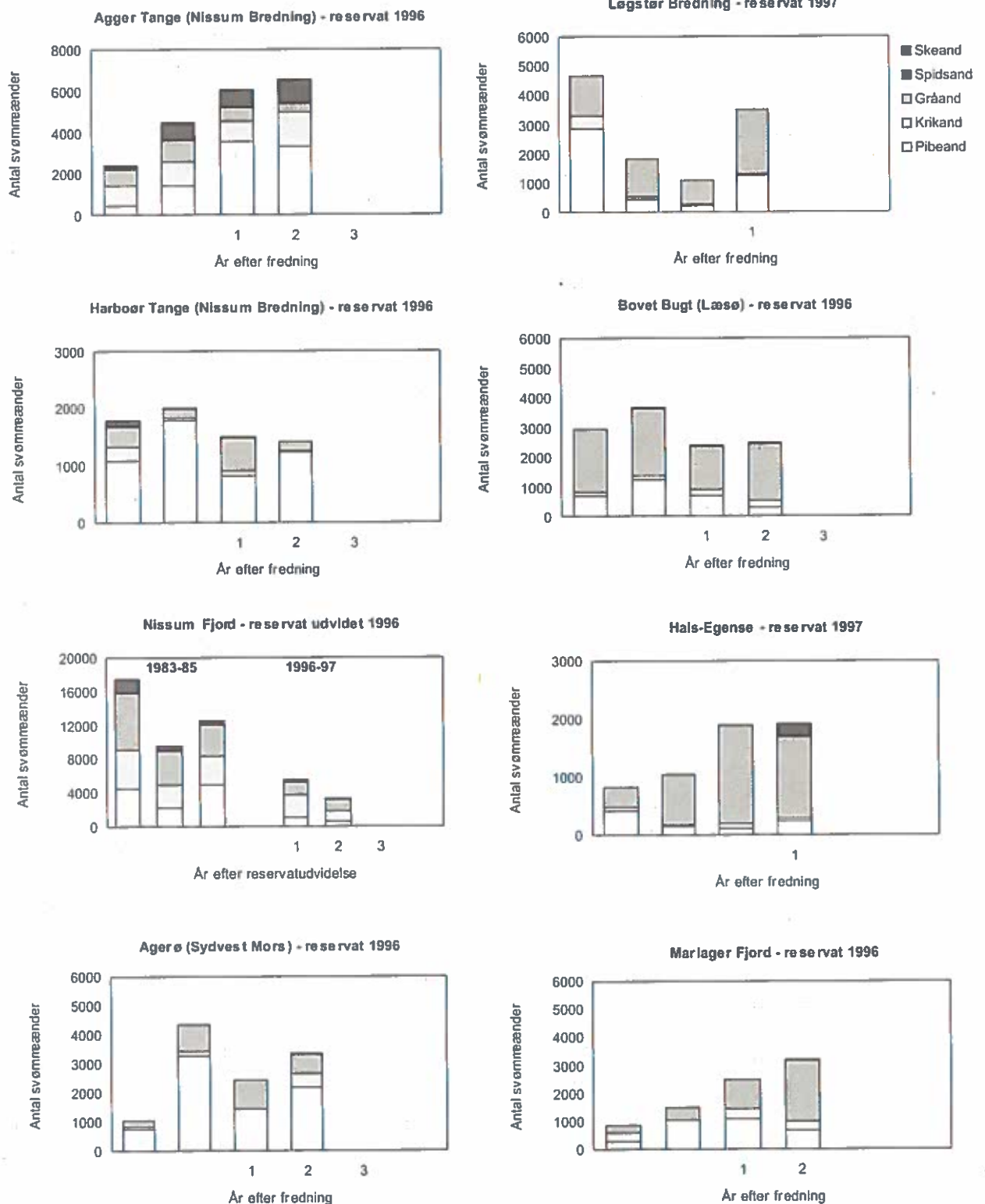
optællingerne af svømmeænder i alle de nye reservater derfor analyseret, da de kan betragtes som det bedste 'barometer' for reservaternes værdi.

3.1.1 Forekomster af svømmeænder i de nye reservater

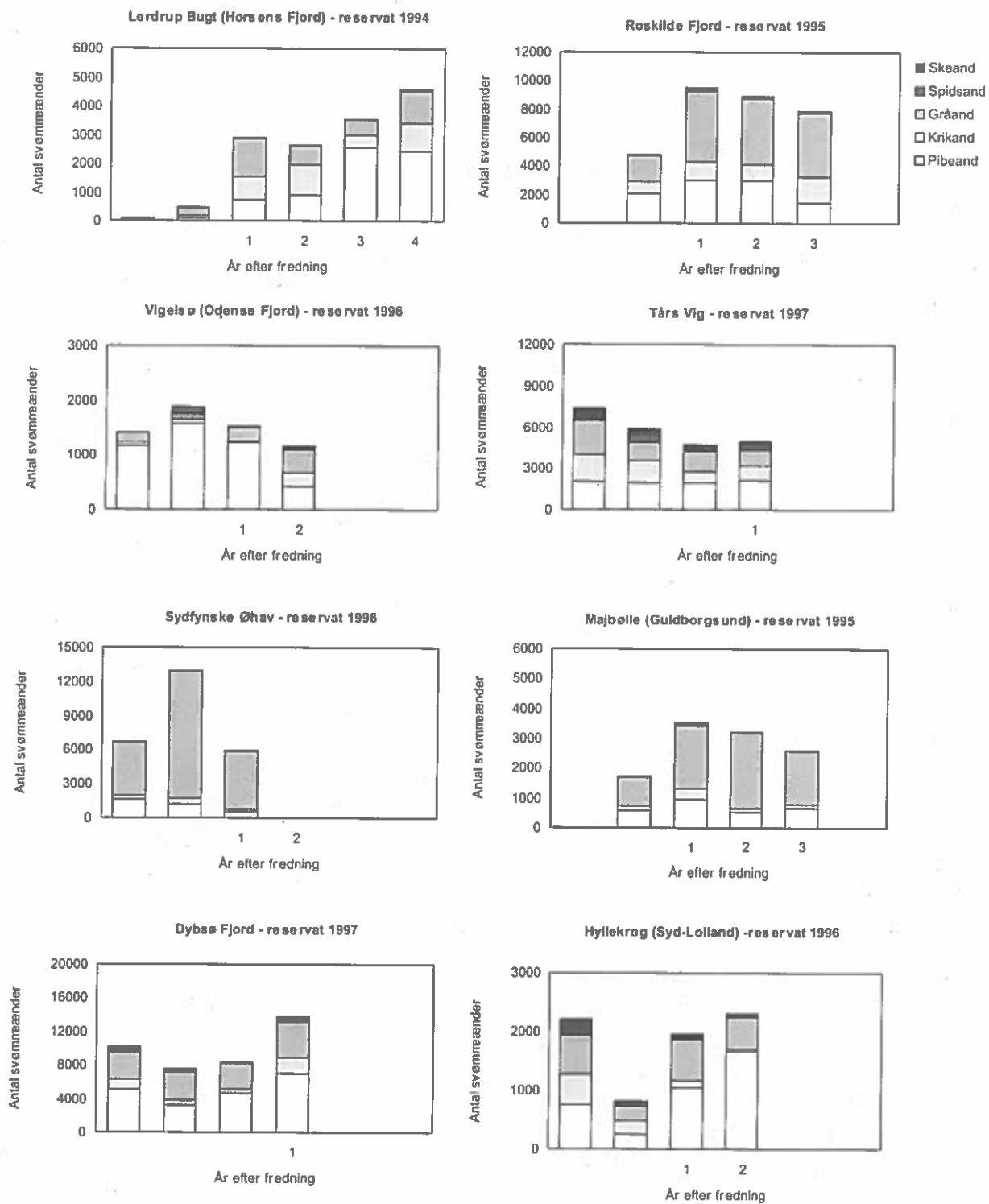
Analysen viser, at antallet af rastende svømmeænder (alle arter samlet, dvs. gråand, krikand, pibeand, spidsand, skeand og knarand) er gået frem i flere af de nyetablerede eller udvidede reservater (Fig. 4).

Særligt udtalte fremgange registreredes ved det først oprettede reservat i Lerdrup Bugt, hvor såvel pibeand, krikand og gråand er gået frem i antal; antallet af rastende pibeænder steg dog kun frem til 1996 (se Fig. 4). Betydelige fremgange ses også ved Agger Tange (især pibeand og krikand), i Mariager Fjord (især gråand) samt i Roskilde Fjord (især gråand og krikand). Resultaterne er dog ikke éntydige, idet forekomsten af især pibeand svigtede i efteråret 1997 på en række af lokaliteterne, f.eks. i Mariager Fjord, ved Vigelsø (i Odense Fjord), samt i Roskilde Fjord (se Fig. 4). Blandt de nyetablerede/udvidede reservater i 1997 noteredes en rekordforekomst af gråand i Løgstør Bredning, samt rekordforekomster af både pibe- og krikand i Dybsø Fjord (se Fig. 4).

På en række andre lokaliteter ses endnu ingen umiddelbar effekt af reservatoprettelserne. På nogle lokaliteter fluktuerer antallene ganske betragteligt, på andre lokaliteter er der registreret tilbagegange i antal-

Figur 4. Søjlediagrammerne viser udviklingen i antal af rastende svømmeænder i nye reservater, oprettet 1993-97. For hver lokalitet er udviklingen udtrykt ved maksimum forekomsten af hver svømmeandart per år. Lokaliteterne i figuren er organiseret således at rækken af søjlediagrammer til venstre er lokaliteter i Nordvestjylland - rækkerne i midten er lokaliteter fortrinsvis i Østjylland og på Fyn, samt rækken til højre er lokaliteter øst for Storebælt. Bemærk at der er forskel på y-akse værdierne i de forskellige områder, samt at der er stor variation i antallet af år der har været reservat (anført på x-aksen under søjlerne). For Nissum Fjords vedkommende er der anført en sammenligning mellem forekomsten i midten af 1980'erne (efter Christensen 1987) og de nutidige forekomster.

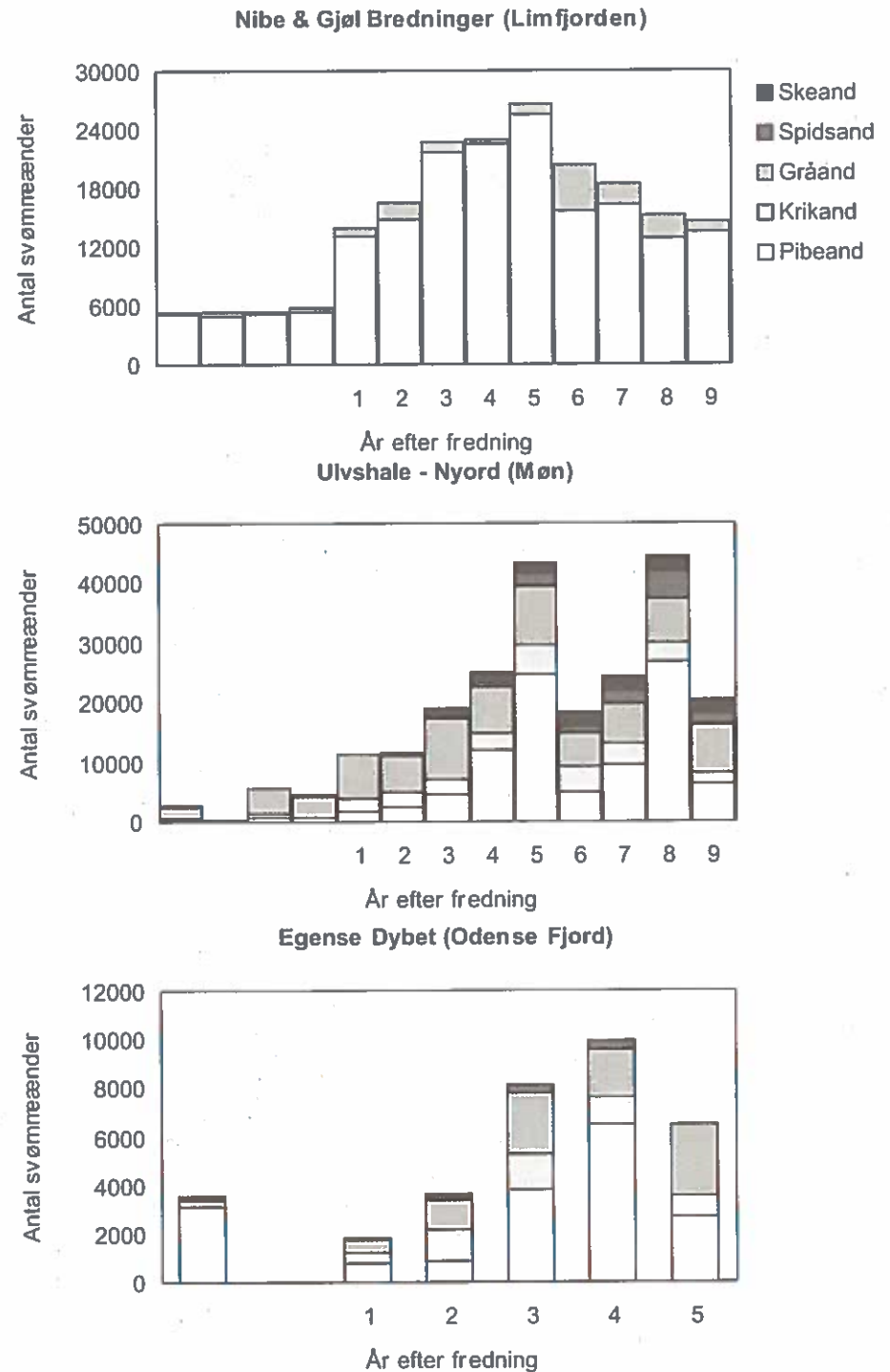

Figur 4. Fortsat.

let af rastende svømmeænder. Et eksempel på sidstnævnte er Nissum Fjord, hvor antallet af svømmeænder er betydeligt forringet i forhold til 1980erne (Fig. 4).

3.1.2 Forekomster af svømmeænder i de tidligere forsøgsreservater

Antallet af rastende svømmeænder i de tidligere forsøgsreservater, nu permanente reservater, i Nibe og Gjøl Bredninger samt ved Ulvshale-Nyord har i de senere år stabiliseret sig (i Nibe og Gjøl Bredninger) henholdsvis fluktueret kraftigt (ved Ulvshale-Nyord)(Fig. 5). For begge

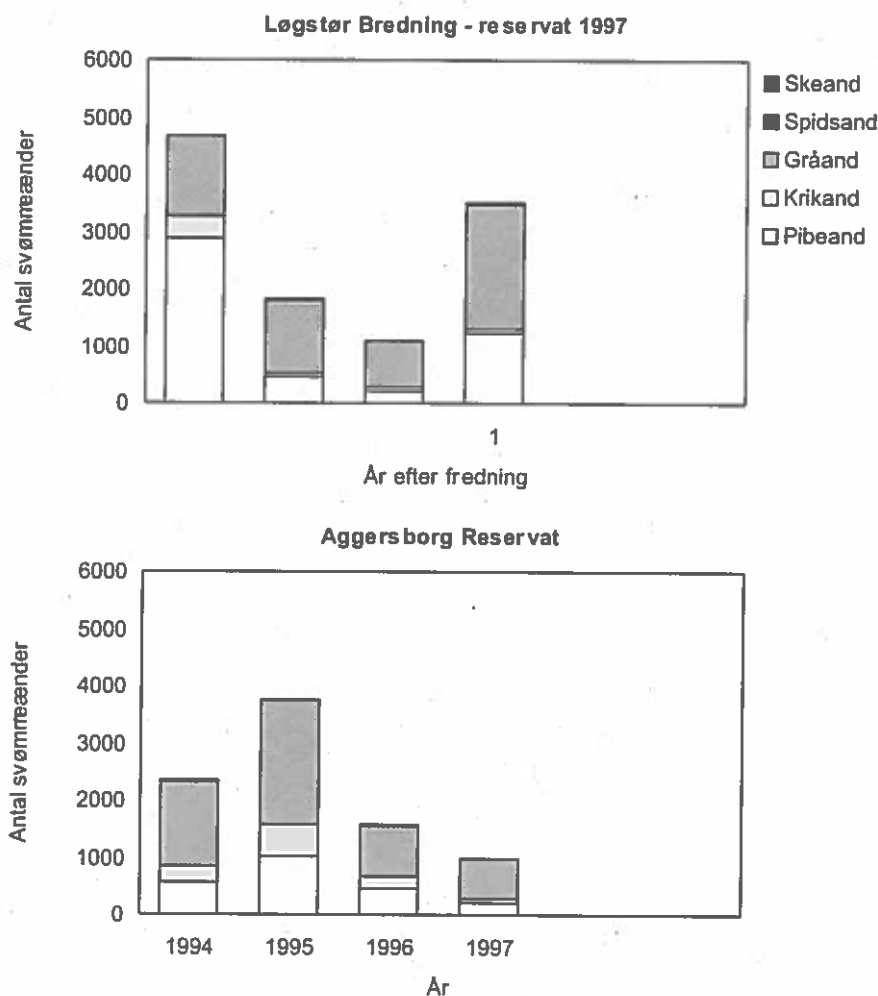
Figur 5. Søjlediagrammerne viser udviklingen i antal af rastende svømmeænder i de tidligere forsøgsreservatområder i Nibe- & Gjøl Bredninger (forsøg med reservater 1989-92, permanent reservat siden 1993), Ulvshale-Nyord (forsøg med reservater 1989-92, permanent reservat siden 1993), samt I Egense Dyb (forsøg med reservater 1993-95, permanent reservat siden 1996). For hver lokalitet er udviklingen udtrykt ved maksimum forekomsten af hver svømmeandart per år.

områdets vedkommende gælder dog, at der er tale om at betydeligt flere svømmeænder opholder sig i områderne nu end før reservaterne oprettedes. En indgående analyse af resultaterne fra de to områder er givet af Madsen et al. (1992a,b,c,d, 1995) samt Madsen (1998a, 1998b).

Antallet af svømmeænder i det tidligere forsøgsreservat, nu permanente reservat, ved Egense Dyb er ligeledes steget kraftigt (se Fig. 5) omend antallet af rastende pibeænder svigtede i efteråret 1997 (som på så mange andre lokaliteter i landet, omtales ovenfor). En mere udførlig analyse af resultaterne fra Egense Dyb er givet af Jægerforbundet m.fl. (1994-96) samt Clausen m.fl. (1998).

3.1.3 Omfordelinger af svømmeænder i og omkring reservaterne

En række af de nye reservater er oprettet i umiddelbar nærhed af eksisterende reservater (f.eks. reservatet i Løgstør Bredning, få km vest for Aggersborg Vildtreservat, samt reservatet i Lerdrup Bugt, få km øst for Vorsø reservatet). Andre reservater er regulære udvidelser af eksisterende reservater (f.eks. reservatet i Dybsø Fjord, en udvidelse af det

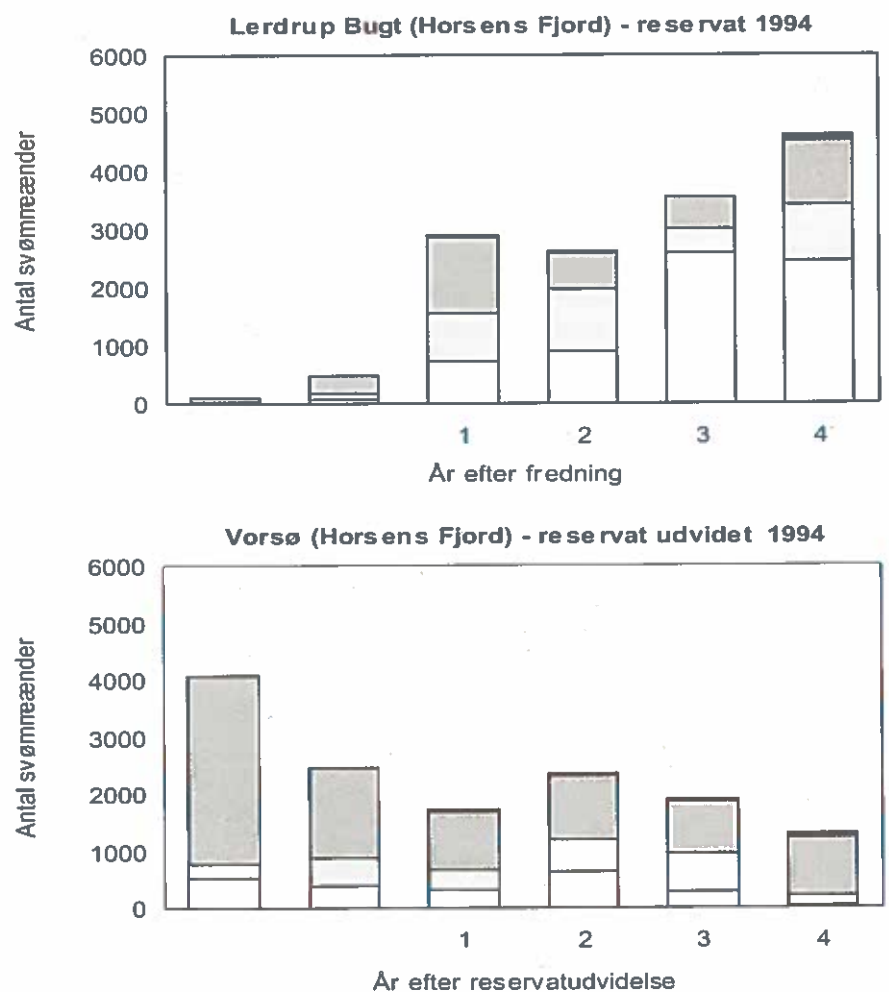

Figur 6. Søjlediagrammerne viser udviklingen i antal af rastende svømmeænder i det nye reservat i Løgstør Bredning samt i det gamle reservat ved Aggersborg, få km øst for det nye reservat. For hver lokalitet er udviklingen udtrykt ved maksimum forekomsten af hver svømmeandart per år.

gamle Gavnø Vildtreservat i Fladstrand; samt reservatet i Tårs Vig, en udvidelse af det gamle Fladet Vildtreservat). I Roskilde Fjord er der sket en betragtelig udvidelse af det eksisterende reservatområde.

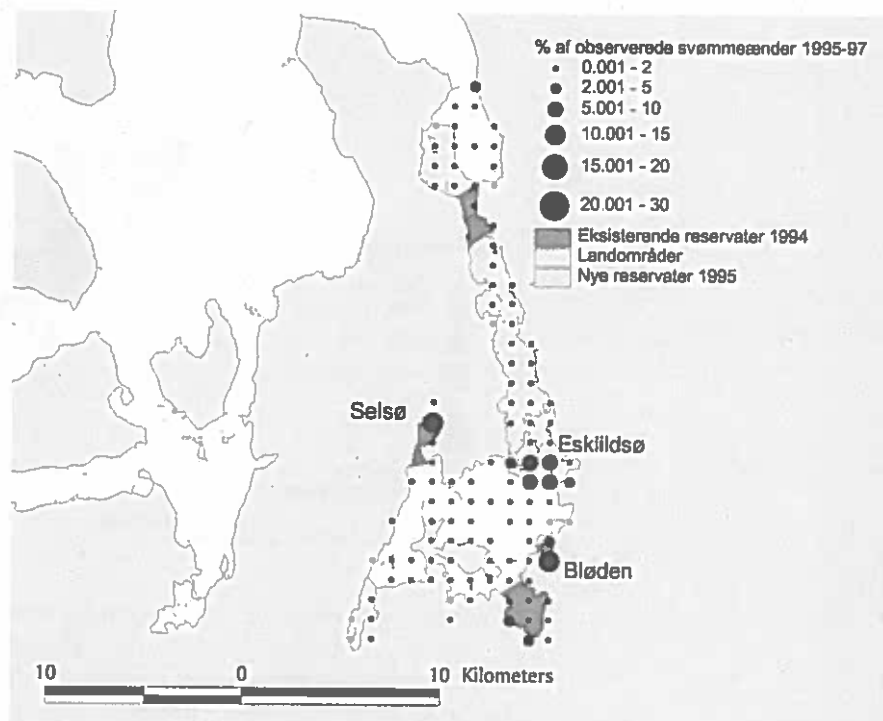
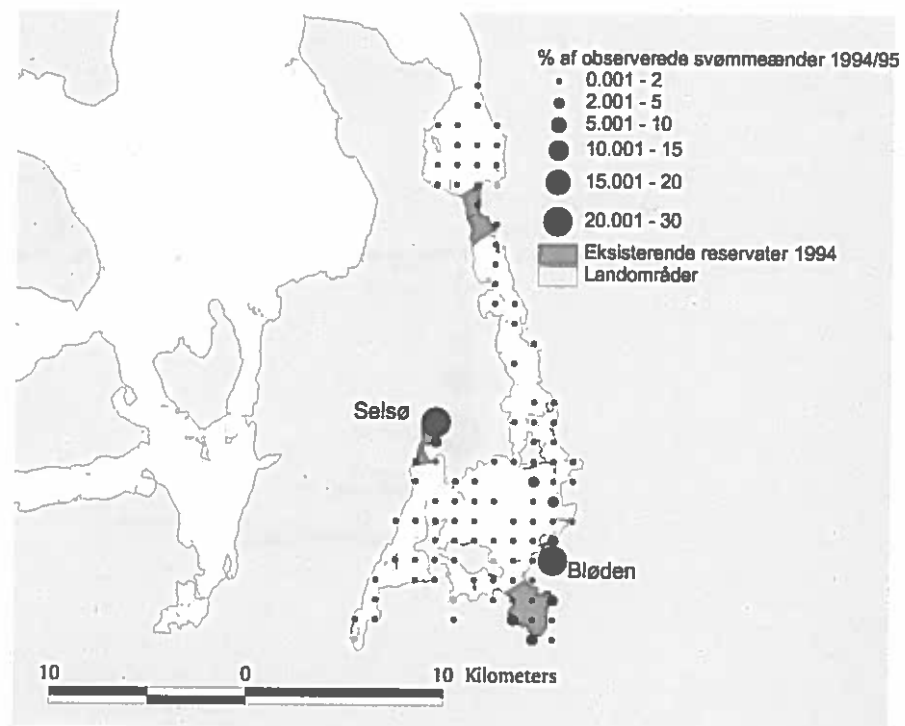
Fremgangene i antal af rastende gråænder i reservatet i Løgstør Bredning (Fig. 6) og i antal af pibeand og krikand ved Lerdrup Bugt (Fig. 7) kan delvis forklares ved, at der sker en omfordeling af fuglene væk fra de gamle reservater, henholdsvis Aggersborg (se Fig. 6) samt Vorsø (se Fig. 7).

I Roskilde Fjord er der sket en omfordeling af de rastende svømmeænder. Før reservatudvidelserne i 1995 opholdt størstedelen af de rastende svømmeænder sig i de to reservater ved Selsø og Bløden (Fig. 8). Siden da er der sket en omfordeling, så en stigende andel af fuglene opholder sig i området omkring Eskildsø hvor et af de nye jagtfrie kerneområder oprettedes (se Fig. 8). Der er kun i beskedent omfang tale om at fuglene har forladt Selsø og Bløden, men de 'nye fugle', der er kommet til (jvf. stigningerne i antallet af rastende svømmeænder), opholder sig nu i områder hvor der var færre fugle førhen.

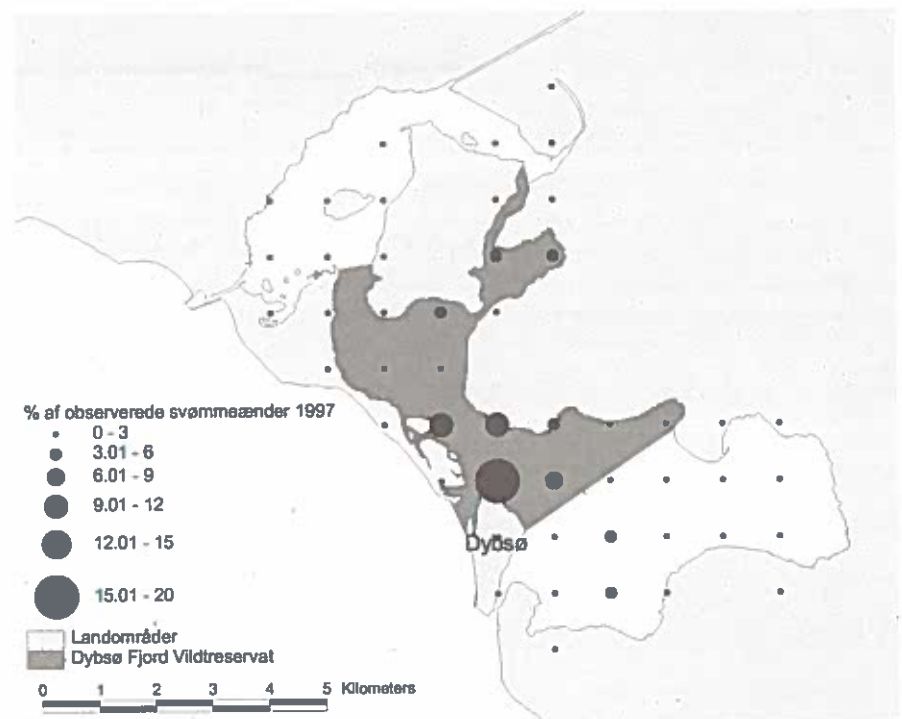
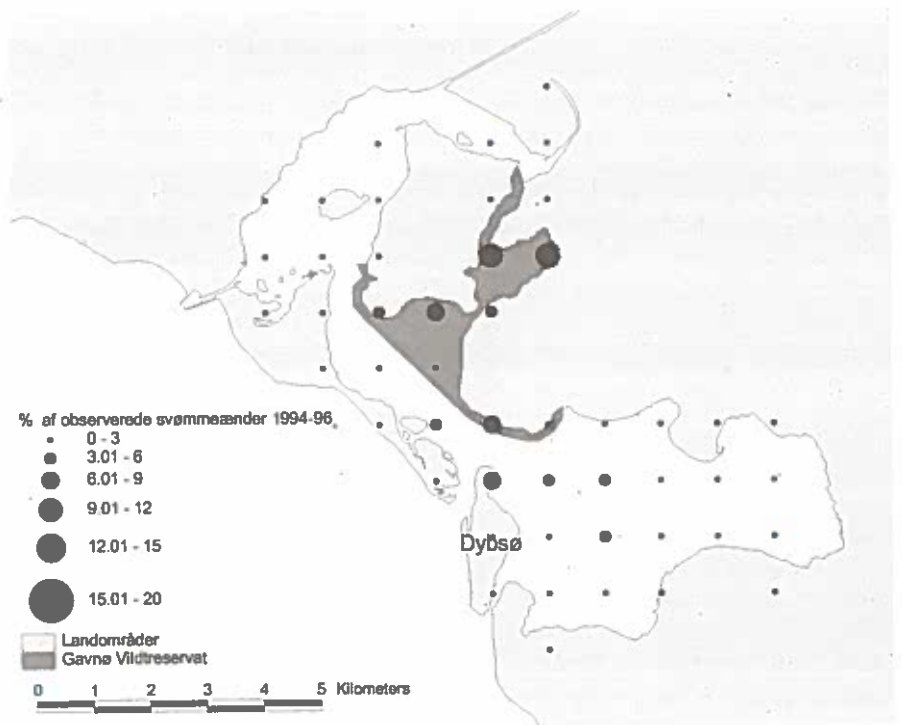

Figur 7. Søjlediagrammerne viser udviklingen i antal af rastende svømmeænder i det nye reservat ved Lerdrup Bugt i Horsens Fjord samt ved det gamle reservat ved Vorsø, få km vest for det nye reservat. For hver lokalitet er udviklingen udtrykt ved maksimum forekomsten af hver svømmeandart per år.

På de to lokaliteter hvor reservaterne er blevet udvidet, er der fra perioden før udvidelsen (1994-96) til efter udvidelsen (1997) sket en forskyd-

Figur 8. Fordelingen af svømmeænder i Roskilde-Fjord før (øverst) henholdsvis efter udvidelsen af antallet af reservater i området fra 1. September 1995 (nederst). Størrelsen af prikkerne angiver procentandelen af alle observerede svømmeænder per km². De tonede områder angiver udstrækningen af reservater med jagtrestriktioner i fjorden i de to perioder (der er ikke sondret mellem områder med totale jagtforbud og områder med mindre restriktive reguleringer).

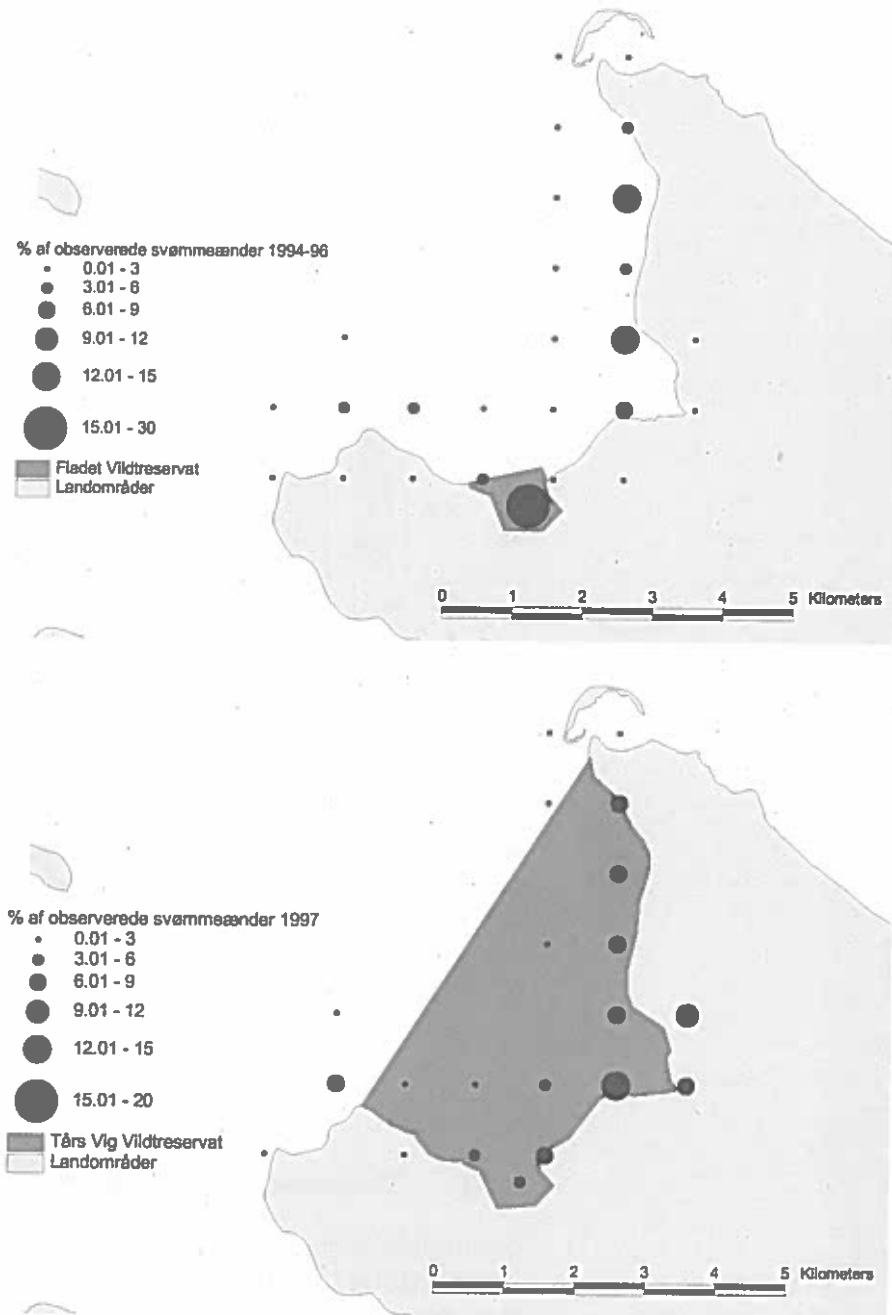

Figur 9. Fordelingen af svømmeænder ved Dybsø & Karrebæksmunde fjorde (Sydsjælland) før henholdsvis efter udvidelsen af reservatet i 1997. Størrelsen af prikkerne angiver procentandelen af alle observerede svømmeænder per km². De tonede områder angiver udstrækningen af reservater med jagtrestriktioner i fjorden i de to perioder (der er ikke sondret mellem områder med totale jagtforbud og områder med mindre restriktive reguleringer).

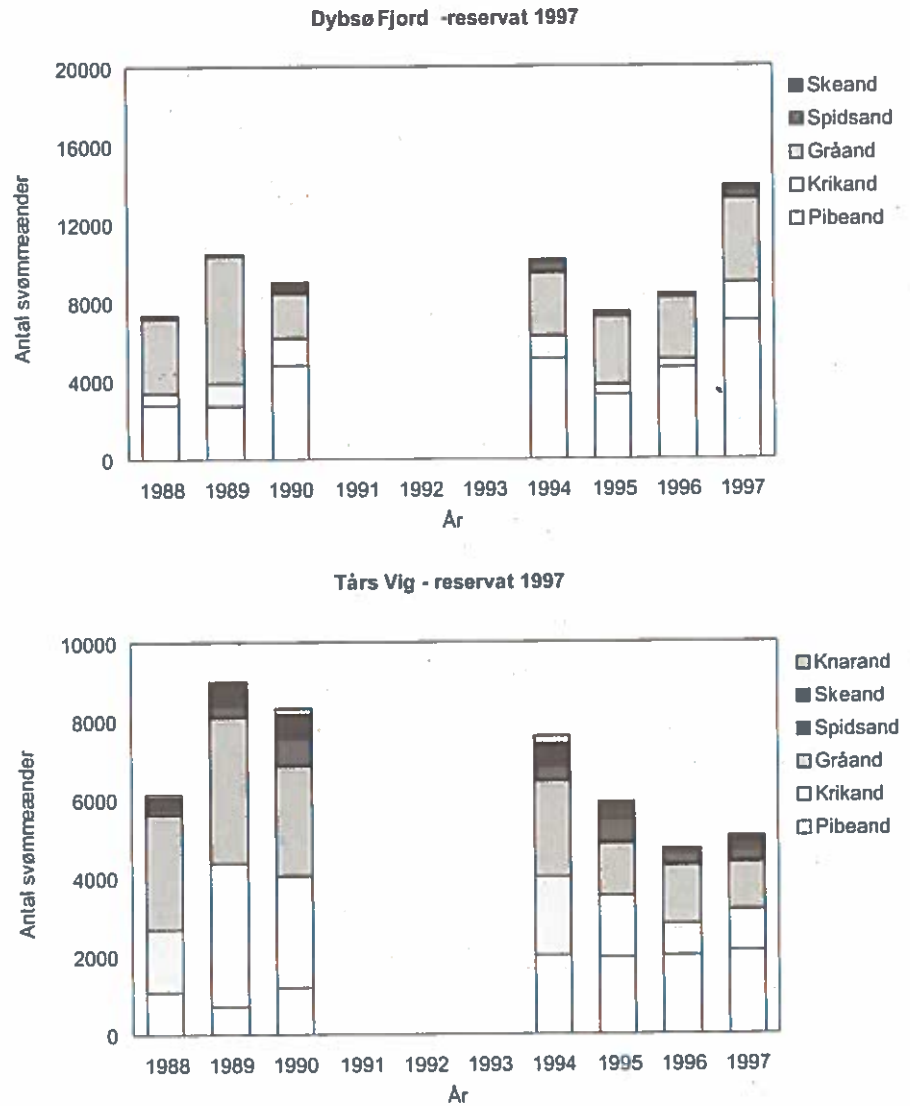
ning i svømmeændernes fordeling således at forholdsvis flere fugle i dag forekommer i de områder der er nyetablerede reservatområder (Fig. 9 og 10).

Forskydningen i Dybsø Fjord er reel idet der i 1997 sås betydeligt flere pibe- og krikænder end hidtil. Faktisk er der for begge arters vedkommende tale om de største forekomster ikke kun siden 1994, men også i sammenligning med perioden 1988-90 (Fig. 11).

I Tårs Vig området er udviklingen den stik modsatte, betydeligt færre svømmeænder er optalt sammenlignet med 1988-90 (se Fig. 11). Det er især krik- og gråænderne der har forladt området, i modsætning til pibe-

Figur 10. Fordelingen af svømmeænder ved Tårs Vig (Lolland) før henholdsvis efter udvidelsen af reservatet i 1997. Størrelsen af prikkerne angiver procentandelen af alle observerede svømmeænder per km². De tonede områder angiver udstrækningen af reservater med jagtrestriktioner i fjorden i de to perioder (der er ikke sondret mellem områder med totale jagtforbud og områder med mindre restriktive reguleringer).

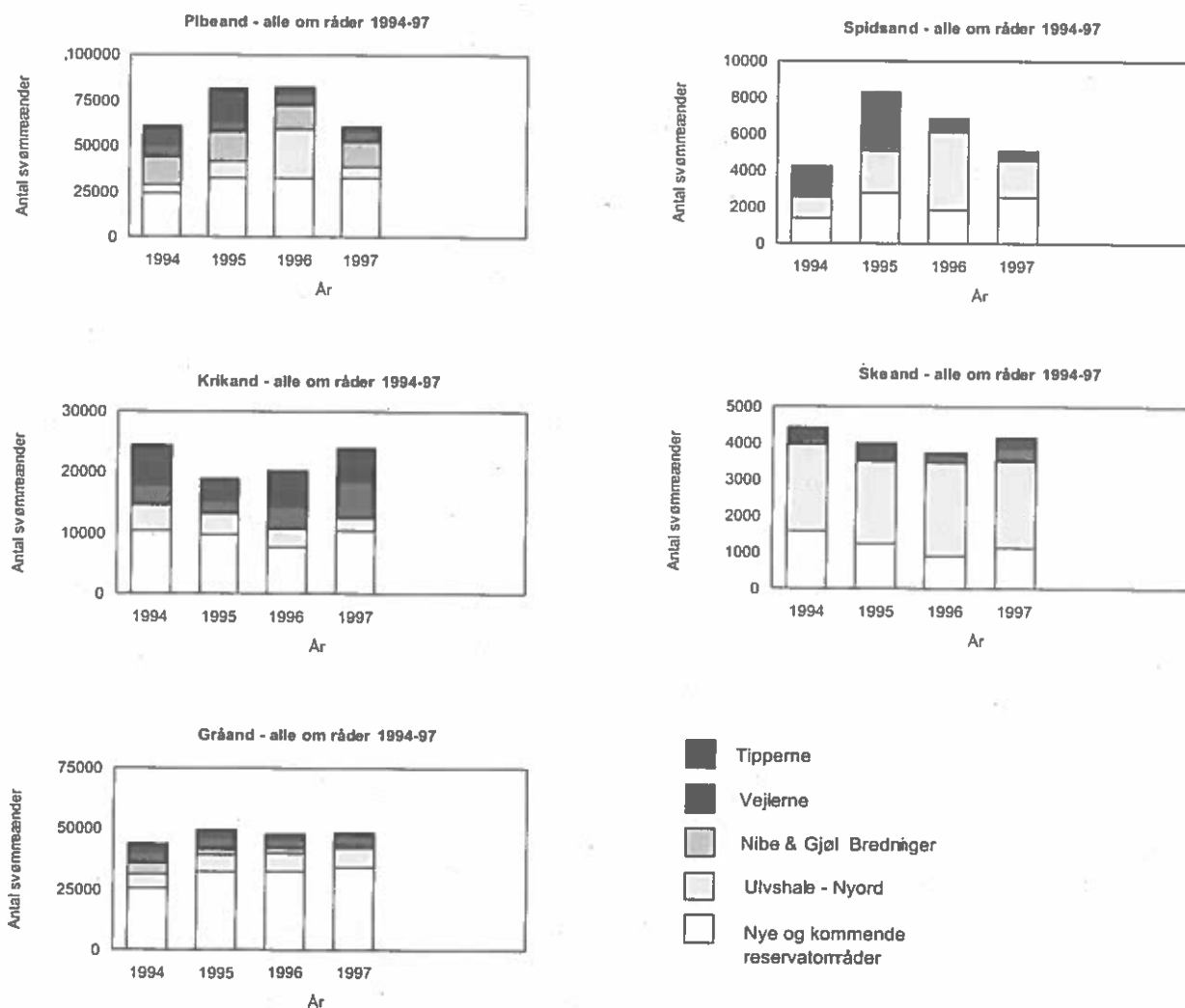

Figur 11. Søjlediagrammerne viser udviklingen i antal af rastende svømmeænder i Dybsø og Karrebæksminde Fjorde samt ved Tårs Vig, efterårene 1988-90 samt 1994-97. For begge lokaliteter er udviklingen udtrykt ved maksimum forekomsten af hver svømmeandart per år. Der foreligger ingen regelmæssige tællinger fra perioden 1991-93.

ænderne der er øget i antal. Hvorvidt dette afspejler en forringelse af fourageringsbetingelserne for grå- og krikænderne i området er ikke afklaret.

3.1.4 Svømmeænder i Danmark som helhed

Sammenholdes optællingerne af svømmeænder i og omkring de ny-etablerede og forventede kommende reservater med fire af landets mest betydningsfulde svømmeandelokaliteter uden for Vadehavet (Nibe og Gjøl Bredninger, Ulvshale-Nyord, Vejlerne samt Tipperne), kan man endnu ikke umiddelbart se en stor national effekt af etableringen af de

Figur 12. Søjlediagrammerne viser udviklingen antal af rastende svømmeænder om efteråret i Danmark 1994-97 i tilknytning til en række reservat områder (udenfor Vadehavet). For de fire områder Tipperne, Vejlerne, Nibe og Gjølbredninger samt Ulvshale-Nyord er anført maksimumforekomst per år. For de øvrige optalte områder er maksimumforekomster fra hver lokalitet summeret.

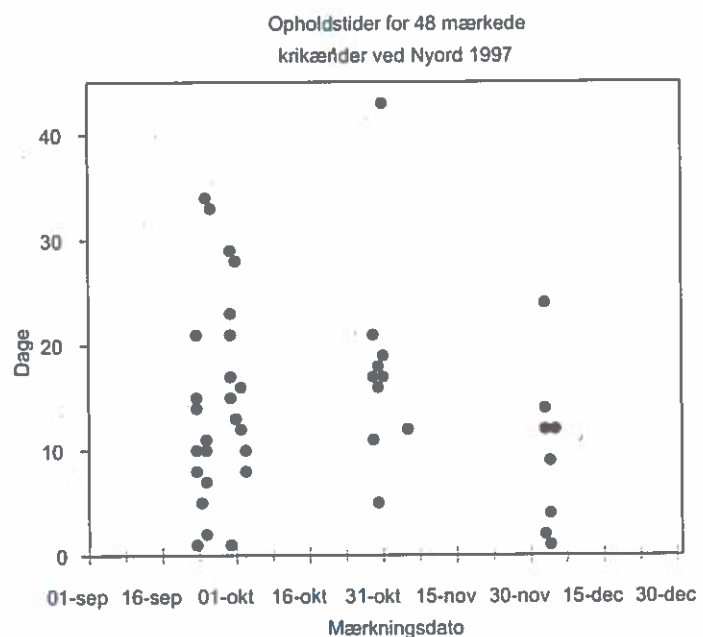
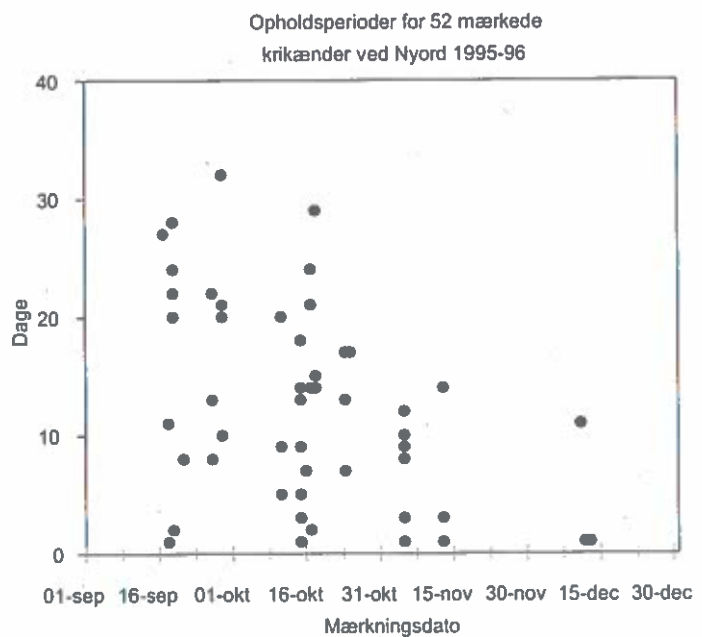
mange nye reservater, målt på maksimum forekomsten af svømmeænder (Fig. 12). I denne ret simple fortolkning er der imidlertid ikke taget højde for om fuglene opholder sig længere tid i områderne efter reservaterne er blevet oprettet. En tilbundsående analyse af denne problemstilling gives i den næste rapport om de jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder.

For alle arters vedkommende er der tale om ret store svingninger i forekomsten. Især pibe- og spidsand gik kraftigt tilbage på Tipperne fra 1994-95 til 1996-97, som følge af at bundvegetationen i fjorden (nærmest) forsvandt, og antallet af pibe- og spidsænder fluktuerede ganske betydeligt ved Ulvshale-Nyord 1994-97 hvilket har en meget betydelig afsmitning på de nationale "totaler" (se Fig. 12). Fordeling og antal af krik-, ske- og gråænder er i sammenligning meget konstante.

3.2 Fangst af svømmeænder

Der er nu fanget 789 krikænder på Tyreholm ved Nyord over en fire-årig periode, 1994-97 (45 i 1994, 166 i 1995, 244 i 1996 samt 334 i 1997). Af disse forsynedes 100 individer med radiosendere, 18 i 1995, 33 i 1996 samt 49 i 1997.

Krikændernes gennemsnitlige opholdstid efter fangsten var på 16,4 dage i 1995, 13 dage i 1996, samt 15,1 dage i 1997 (middelværdier). Fugle der forlod området allerede dagen efter mærkningen er udeladt fra disse

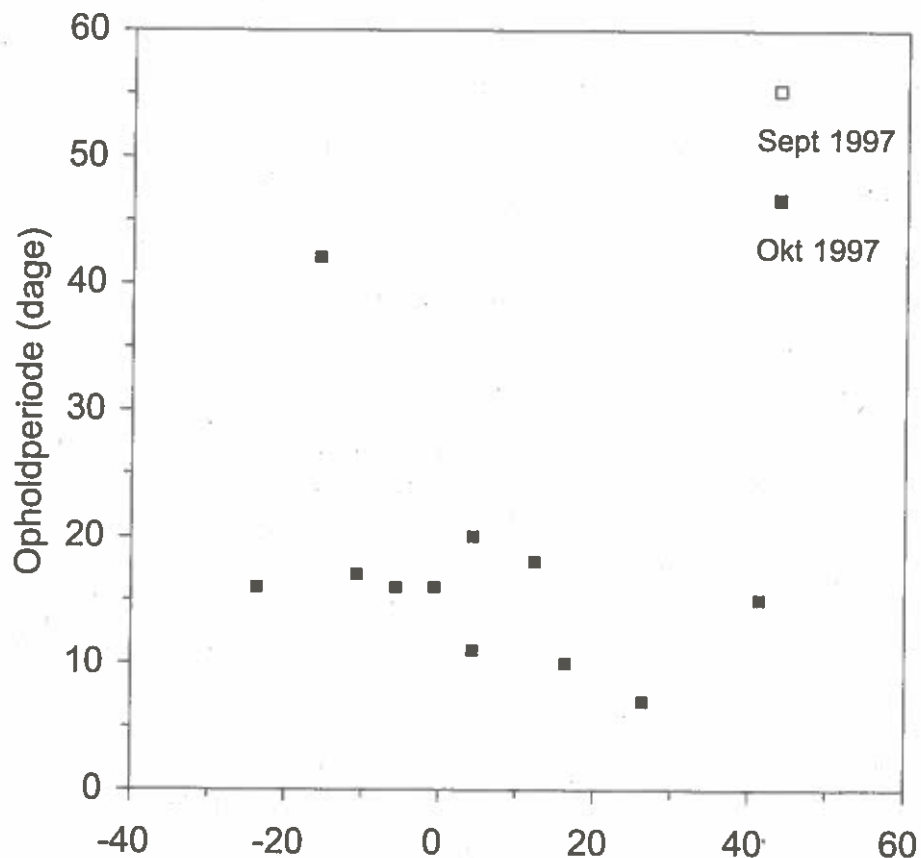

Figur 13. Diagrammet viser opholdsperioden for radio-mærkede krikænder i forhold til fangsttidspunktet på efteråret, 1995-97.

beregnete værdier da dette vurderes at kunne skyldes stress, forårsaget af indfangningen og håndteringen af fuglene i forbindelse med mærkningen; et enkelt individ der blev skudt er ligeledes udeladt.

I alle tre år sås en betydelig variation i opholdsperioderne, i 1995 fra 2 til 32 dage, i 1996 fra 2 til 28 dage, samt i 1997 fra 2 til 43 dage. Denne variation kan delvist tilskrives fangsttidspunktet, jo tidligere indfanget, des længere opholdstid, men mønsteret er ikke entydigt; særligt i 1997 blev ganske mange krikænder længe i området også sent på året (Fig. 13).

En medvirkende forklaring til den store variation i opholdsperiodens længde efter fangsttidspunktet synes at være svømmeændernes kondition på fangsttidspunktet. Ved at sammenligne en række gamle krikænder – fanget i samme periode i midten af september 1996 – ses det at de hunner der var fedest ved fangsten, forlod området hurtigst hvori- mod hunner der vejede mindre end gennemsnittet, opholdt sig længst tid i området (Fig. 14).

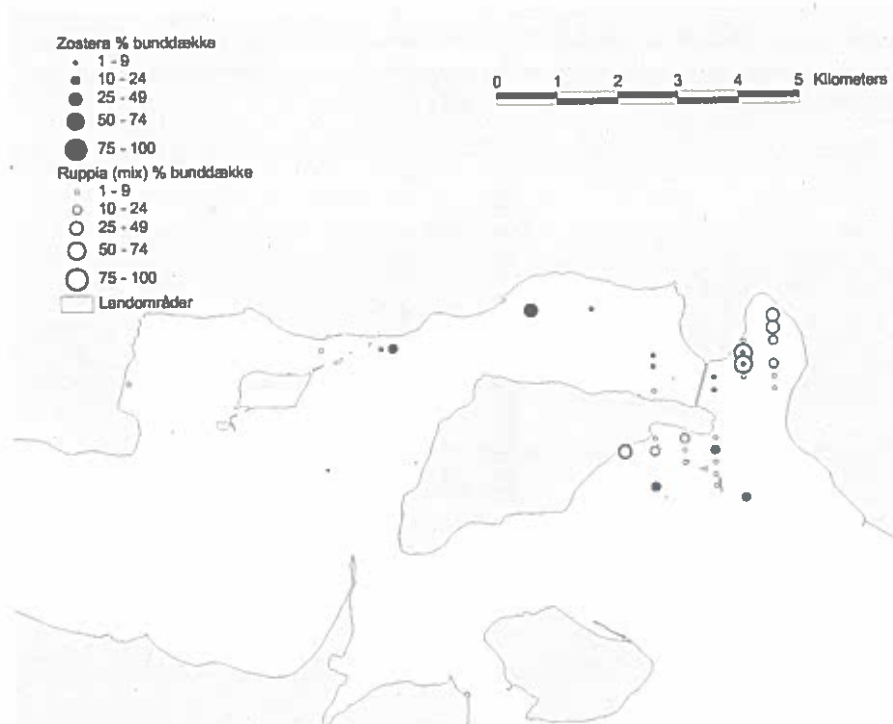
Figur 14. Diagrammet viser opholdsperioden for radiomærkede krikænder i forhold til deres vægt på fangsttidspunktet.

3.3 Bundvegetation

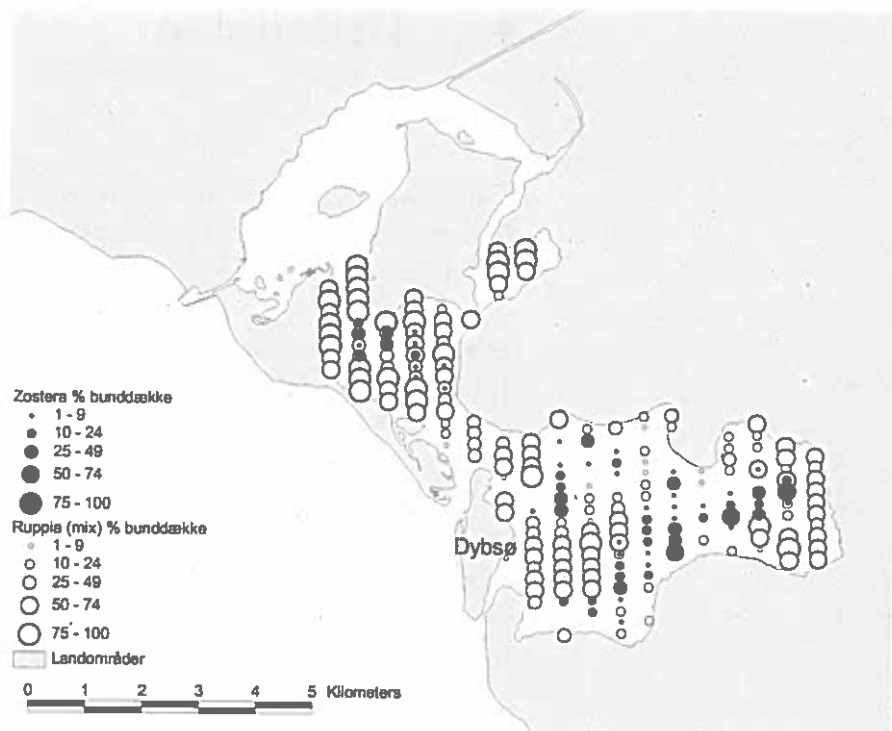
Kortlægninger af bundvegetation ved transektsejlads og/eller fly-fotografering er i 1994-97 udført i 17 reservater/kommende reservat-områder. Eksempler på resultaterne fra disse kortlægninger ses i figurerne 15-17. Det er åbenlyst, at der er meget store forskelle i forekomsten af bundvegetation inden for områderne. Der findes kun mindre forekomster af bundvegetation i de kortlagte områder ved Vorsø og Lerdrup Bugt (se Fig. 15), hvorimod der både i Dybsø Fjord-området og ved Tårs Vig findes betydelige forekomster af især havgræsser, men også af ålegræs (i Tårs Vig)(se Fig. 16-17).

3.4 Databaser

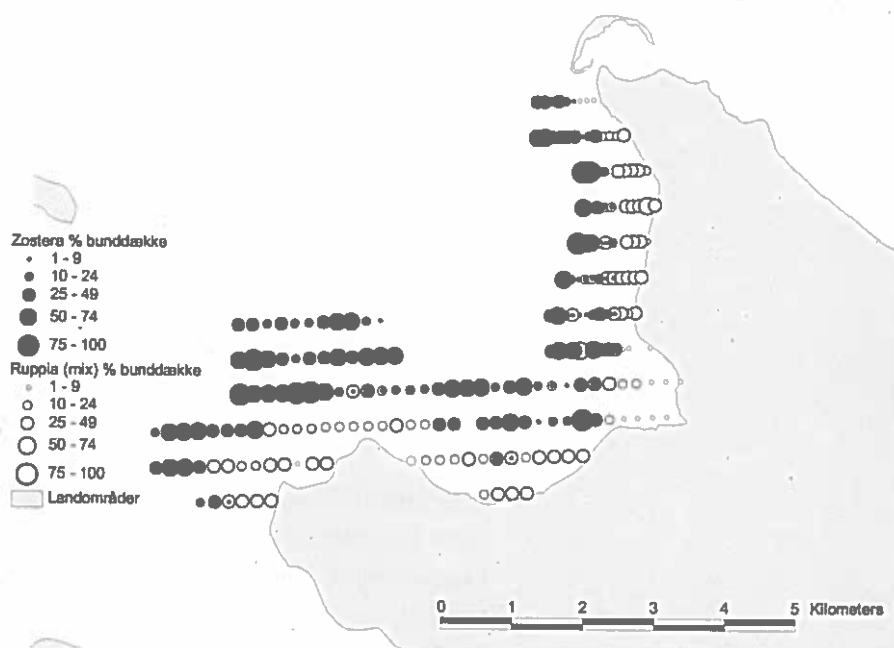
Arbejdet med databaseopbygningen er fortsat i 1997. Databasen indeholder nu 94.500 enkeltobservationer af vandfugleflokke fra reservat områderne.

Figur 15. Tætheder af bundvegetation (ålegræs *Zostera marina*) samt havgræsser m.v. i blandede samfund (*Ruppia mix* - dvs. havgræsser *Ruppia* spp., børstebladet vandaks *Potamogeton pectinatus*, vandkrans *Zannichellia* spp., samt kransnålalger *Charophyceae*) ved Vorsø, Lerdrup Bugt m.v. efteråret 1995.

Figur 16. Tætheder af bundvegetation i Dybsø Fjord, Hestevåd og Fladstrand, efteråret 1996. Der er ikke foretaget registreringer i Karrebæksminde Fjord. Forklaring iøvrigt som Fig. 15.

Figur 17. Tætheder af bundvegetation i Tårs Vig efteråret 1996. Forklaring iøvrigt som Fig. 15.

4 Diskussion

Halvdelen af de nye reservater etableredes først med virkning fra jagtsæsonen 1996 (12 af 25 reservatoprettelser/-udvidelser), og en fjerdedel med virkning fra jagtsæsonen 1997 (6 af 25 reservater).

Erfaringerne fra f.eks. Ulvshale-Nyord forsøgsreservat (Madsen et al. 1992b,d, 1995) viser at man må forvente en vis tilvænningsperiode for fuglene. Det vil sige at reservaterne først fungerer når de har eksisteret et par år.

Da tre fjerdedele af reservaterne således kun er optalt 1-2 år efter oprettelsen eller udvidelsen, er det fortsat kun muligt at give et meget foreløbigt og forsigtigt skøn over virkningen af det nye reservatnetværk på forekomsten af vandfuglene i landet.

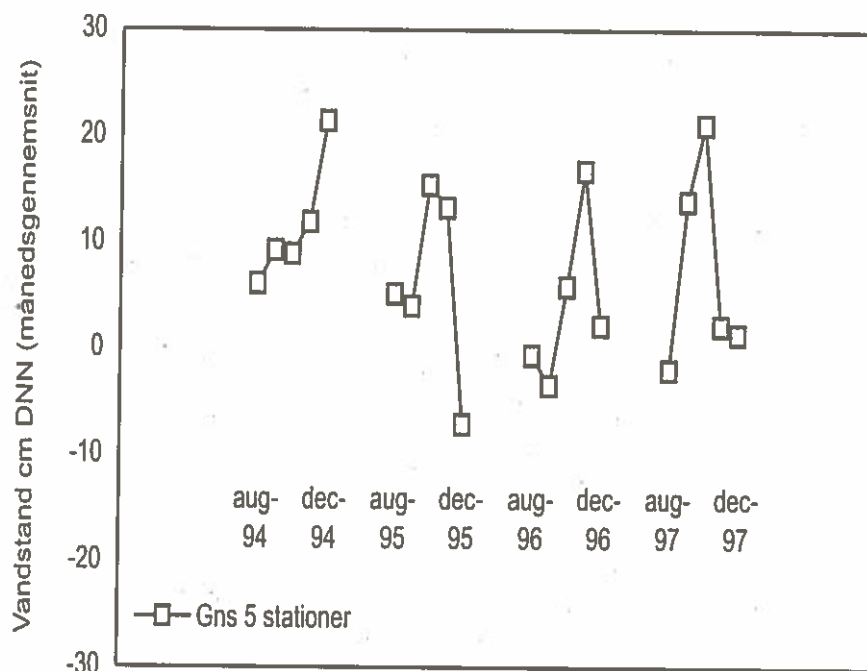
Udviklingen i antallet af rastende svømmeænder på en række af de reservater der etableredes i 1993-95, antyder at disse virker efter hensigten (Lerdrup Bugt, Egense Dyb, Roskilde Fjord og Majbølle). Det samme ser ud til at være tilfældet for et antal reservater oprettet i 1996-97 (især Agger Tange, Mariager Fjord og Dybsø Fjord).

På flere af lokaliteterne er der også påvist omfordelinger af svømmeænderne, dvs. at svømmeænderne har taget de nye reservater i brug. Eksempler herpå er givet fra Roskilde Fjord, Dybsø Fjord samt Tårs Vig.

På en række andre lokaliteter ses imidlertid ingen positiv udvikling, ved Nissum Fjord er der ligefrem tale om en betydelig tilbagegang fra midten af 1980'erne til nu. Det kan forklares ved en markant tilbagegang i udbredelsen af især ålegræsset i fjorden i den mellemliggende periode (se bl.a. Clausen & Percival 1998) samt meget ringe vækstforhold for den tilbageblevne bundvegetation i fjorden (Ringkjøbing Amt 1993-97).

På nogle lokaliteter ses tilbagegange i antallet af pibeænder fra 1996 til 1997, både i flere af de nye reservater (se Fig. 4), samt i de tidligere forsøgsreservater ved Ulvshale-Nyord samt Egense Dyb (se Fig. 5). Den generelt svigtende forekomst af pibeænder i efteråret 1997 er der formentlig to forklaringer på.

- Efteråret 1997 var ekstremt højvandet, særligt i september og oktober, hvor hovedtrækket af pibeænder går gennem landet. Gennemsnitsvandstanden i september-oktober på fem stationer i landet (to i Limfjorden, én i Roskilde Fjord, én i Øresund samt ved Rødby på Lolland) var i 1997 ca. 15 cm højere end i 1996, og ca. 10 cm højere end i 1994-95 (Fig. 18). En pibeand kan nå ca. 30 cm ned under vandoverfladen når den vender enden i vejret. Det betyder alt andet lige, at

Figur 18. Den gennemsnitlige vandstand (i forhold til DNN - Dansk Normal Nulskote) på fem målestationer august-december, 1994-98. Målestationerne er Løgstør samt Nibe (i Limfjorden), Værebros (i Roskilde Fjord), Drogden (i Øresund) samt Rødby (Syd-Lolland). Kilder: Nordjyllands Amt, Roskilde Amt samt Danmarks Meteorologiske Institut.

man kan forestille sig at den andel af vandplanterne fuglene har kunnet nå i de lavvandede danske fjordområder i 1997 var været tilnærmelsesvist halveret i 1997, sammenlignet med de tidligere år. Derfor må man antage, at mange pibeænder kun har gjort ganske korte ophold i landet i efteråret 1997 hvorefter de er trukket videre mod sydvest.

- Pibeanden har haft en række meget dårlige ynglesæsoner, hvoraf 1997 var det fjerde år i træk med yngleresultat under middel (middel for perioden 1982-97) (Clausager 1998). Dette må alt andet lige have ført til en stagnerende eller endog faldende bestand af pibeænder.

Omfordelingerne af svømmeænder ved fem af de nye reservater afspejler formentlig i alle fire tilfælde at fuglene efter etableringen/udvidelsen af reservaterne fordeler sig efter hvor føden findes inden for de områder hvor de ellers normalt kan opholde sig i fred.

Særligt åbenlyst er det ved sammenligningen af Vorsø og Lerdrup Bugt. Der er stort set ikke fugls føde for svømmeænder, i hvert fald dem der er tilknyttet bundplanterne i fjorden eller strandengene (især pibeand, krikand og spidsand), ved Vorsø. I modsætning hertil er der en beskedent forekomst af især havgræsser i Lerdrup Bugt som benyttes af pibeænderne, og flere strandengsarealer på Alsø samt Alrø Poller hvor krikænderne kan fouragere i fred efter etableringen af reservatet ved Lerdrup Bugt.

Flytningen fra Aggersborg til Løgstør Bredning afspejler formodentlig ligeledes en større forekomst af ålegræs i det nye reservat, sammenlignet med det gamle (iflg. oplysninger fra Viborg Amt).

Både ved Tårs Vig og i Dybsø Fjord er ænderne flyttet væk fra de gamle reservater med begrænset udstrækning, ud i de egentlige 'fjordområder', hvor der findes større arealer af bundvegetation, og ved Dybsø Fjord, endvidere strandenge på Dybsø.

I Roskilde Fjord er det formentlig den samme kombination af bundvegetation og strandenge på småøerne omkring Eskildsø der er attraktionen i dette område.

De fortsatte studier af radiomærkede krikænder ved Nyord viser at de i milde efterår kan opholde sig ganske længe i landet, også i december måned. December 1997 havde en gennemsnitstemperatur på $+0.9^{\circ}\text{C}$ over middel (1961-90), i kontrast til efterårene 1995-96 hvor temperaturerne var henholdsvis -2.2°C og -3.9°C under middel. Resultaterne illustrerer betydningen af også at vurdere forekomsten af svømmeænderne i relation til temperaturforholdene. Kolde temperaturer i november-december tyder således på afkortede opholdstider for krik-, pibe- og spidsændernes ophold. Til gengæld fører det til større tiltræk af gråænder.

5 Tak

Optællingerne i de planlagte reservater i efteråret 1997 kunne ikke have været gennemført uden hjælp fra en række optællere. En tak for indsatsen til Niels Andersen, Pelle Andersen-Harild, Ole Amstrup, Jens Gregersen, Oemig Jensen, Kurt Due Johansen, Peter Kristensen, Jesper Kyed Larsen, Jens Jørgen Pedersen, Kurt Rasmussen samt observatørrerne på Vejlerne, Vorsø og Suserup Feltstationer.

6 Referencer

- Christensen, J.O. (1987):* Nissum Fjords fugleliv 1983-85. Landbrugsmi-
nisteriets Vildtforvaltning, Vildtreservatkontoret, Kalø. 210 sider.
- Clausager, I. (1998):* Vingeindsamling fra jagtsæsonen 1997/98 i Dan-
mark. Danmarks Miljøundersøgelser. 50 s. - Faglig Rapport fra DMU,
nr. 242.
- Clausen, P. (1990):* Kartering af den fastsiddende bundvegetation i Ma-
riager og Randers Fjorde samt nærliggende kystområder i Ålborg Bugt
1989. Rapport, Miljøministeriets Vildtforvaltning, Kalø. 30 sider.
- Clausen, P. (1994):* Monitoringsprogram for vandfugle, menneskelige
aktiviteter og vegetation i mulige jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder
for vandfugle i Danmark fra efteråret 1994. Notat fra Danmarks
Miljøundersøgelser til Skov- og Naturstyrelsen, Vildtforvaltningskon-
toret, Reservatsektionen, juli 1994.
- Clausen, P. & Percival, S.M. (1998):* Changes in distribution and habitat
use of Svalbard light-bellied brent geese *Branta bernicla hrota* 1980-95:
driven by *Zostera* availability? Norsk Polarinstitut Skr. 200: 245-268.
- Clausen, P., Andersen-Harild, P., Bøgebjerg, E., Fox, T., Jørgensen, H.E. &
Hounisen, J.P. (1996):* Jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder for vand-
fugle 1994. Danmark, 60 sider. - Arbejdsrapport fra DMU. Natur-
overvågning nr. 14.
- Clausen, P., Madsen, J., Jepsen, P.U. & Søgaard, B. (1997):* Reservatnetværk
for vandfugle. 52 sider. TEMA-rapport fra DMU 12/1997.
- Clausen, P., Amstrup, O., Andersen-Harild, P., Bøgebjerg, E., Fox, T., Jørgen-
sen, H.E., Hounisen, J.P. & Kjær, P.K. (1998):* Jagt- og forstyrrelsesfrie kerne-
områder for vandfugle 1994-97. Danmark, 75 sider. - Arbejdsrapport
fra DMU. Naturovervågning nr. 71.
- Danmarks Jægerforbund, Friluftsrådet, Den lokale brugergruppe, Danmarks
Naturfredningsforening & Dansk Ornitologisk Forening (1992):* Egense Dyb.
Fugletællinger i en periode med jagt. Afrapportering af resultater
30.08.91-28.02.92. 37 sider. Rapport.
- Danmarks Jægerforbund, Friluftsrådet, Den lokale brugergruppe, Danmarks
Naturfredningsforening & Dansk Ornitologisk Forening (1994):* Egense Dyb.
Forsøgsreservat. Afrapportering af resultater 1.08.93-28.02.94. 44 sider.
Rapport.
- Danmarks Jægerforbund, Friluftsrådet, Den lokale brugergruppe, Danmarks*

Naturfredningsforening & Dansk Ornitologisk Forening (1995): Egense Dyb. Forsøgsreservat. Afrapportering af resultater 1.08.94-31.1.95. 52 sider. Rapport.

Danmarks Jægerforbund, Friluftsrådet, Den lokale brugergruppe, Danmarks Naturfredningsforening & Dansk Ornitologisk Forening (1996): Egense Dyb. Forsøgsreservat. Afrapportering af resultater 29.08.95-31.1.96. 49 sider. Rapport.

Drachmann, J., Mark, S. & Clausen, P. (1993): Kortlægning af ålegræsset *Zostera marina* i farvandet omkring Agerø, 1992. Danmarks Miljøundersøgelser. 23 s. - Faglig Rapport fra DMU, nr. 79.

Madsen, J. (1998a): Experimental refuges for migratory waterfowl in Danish wetlands. I. Baseline assessment of the disturbance effects of recreational activities. *J. Appl. Ecol.* 35:386-397.

Madsen, J. (1998b): Experimental refuges for migratory waterfowl in Danish wetlands. II. Tests of hunting disturbance effects. *J. Appl. Ecol.* 35:398-417.

Madsen, J., Frikke, J., Kristensen, J.B., Bøgebjerg, E. & Hounisen, J.P. (1992a): Forsøgsreservat Nibe Bredning: Baggrundsundersøgelser efteråret 1985 til foråret 1989. Danmarks Miljøundersøgelser. 50 s. - Faglig Rapport fra DMU, nr. 46.

Madsen, J., Bøgebjerg, E., Kristensen, J.B., Frikke, J. & Hounisen, J.P. (1992b): Forsøgsreservat Ulvshale-Nyord: Baggrundsundersøgelser efteråret 1985 til foråret 1989. Danmarks Miljøundersøgelser. 57 s. - Faglig Rapport fra DMU, nr. 47.

Madsen, J., Hounisen, J.P., Bøgebjerg, E. & Frikke, J. (1992c): Forsøgsreservat Nibe Bredning: Resultater af eksperimenter 1989-1991. Danmarks Miljøundersøgelser. 43 s. - Faglig Rapport fra DMU, nr. 53.

Madsen, J., Bøgebjerg, E., Hounisen, J.P., Kristensen, J.B. & Frikke, J. (1992d): Forsøgsreservat Ulvshale-Nyord: Resultater af eksperimenter 1989-1991. Danmarks Miljøundersøgelser. 61 s. - Faglig Rapport fra DMU, nr. 55.

Madsen, J., Hounisen, J.P., Bøgebjerg, E. & Jørgensen, H.E. (1995): Rastende bestande af vandfugle i forsøgsreservaterne, 1985-1993. Danmarks Miljøundersøgelser. 39 s. - Faglig Rapport fra DMU, nr. 132.

Madsen, J. & Pihl, S. (1993): Jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder for vandfugle i Danmark. Danmarks Miljøundersøgelser. 135 s. - Faglig Rapport fra DMU, nr. 72.

Miljø- og Energiministeriet (1996): EF-fuglebeskyttelsesområder og Ramsar-områder. Kort og områdebeskrivelser, status 1995. 273 sider. - Rapport, Miljø- og Energiministeriet, Skov- og Naturstyrelsen.

Petersen, B.M. & H. Noer (1993): Mapping of submergent vegetation around Saltholm, July 1993. Status rapport til Øresundskonsortiet. Danmarks Miljøundersøgelser. 32 s.

Pihl, S. & Frikke, J. (1992): Counting birds from aeroplane. Side 8-23 i Komdeur, J., Bertelsen, J. & Cracknell, G. (Eds.): Manual for Aeroplane and Ship Surveys of Waterfowl and Seabirds. IWRB Special Publication No. 19. Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Flora- og Fauna-økologi, Kalø. 37 s.

Ringkjøbing Amt (1993): Bundvegetation Nissum Fjord 1992 - Uvikling 1985-1992. Rapport, Ringkjøbing Amt. 77 sider.

Ringkjøbing Amt (1994-97): Bundvegetation Nissum Fjord 1993-96. Årlige rapporter, Ringkjøbing Amt.

Appendix I

I dette appendix præsenteres resultaterne fra de optalte områder i tabelform.

For hvert optællingsområde er anført EF-fuglebeskyttelsesområde nr. og betegnelse, optællingsområdets udstrækning, optællingsmetoder i de enkelte områder, hyppighed af optællinger, samt maksimumforekomster af de optalte vandfugle per år fra efterårsperioden august-december, 1994-1997. Der foretages også registreringer af menneskelige aktiviteter i områderne, men de er udeladt af tabelmaterialet.

Præsentationen af efterårets maksimumforekomst er valgt for at reducere udstrækningen af tabelmaterialet.

Bemærk at nogle tabeller strækker sig over flere sider. I de tilfælde er lokalitetens navn skrevet med småt på de fortsatte sider.

Når det i tabellerne angives, at optællingsområdet er 'fladvands-området' menes lavvandede områder ud til c. 3-4 meters dybde.

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 1: Ulvedybet og Nibe Bredning

Optællingsområde: Nibe og Gjølbredninger

Optællingsområde: Limfjorden fra Attrup i vest (sydgående ret linie fra Attrup havn) til Gjølbredning i øst (sydgående ret linie fra Gjølbredning).

Herved dækkes ét reservat med omgivelser (Gjølbredning reservat, oprettet 1993). Optællingerne fra forsøgsreservat-perioden fra 1985-93 er indgående bearbejdet af Madsen et al. (1992a, 1992c, 1995), Madsen (1998a,b).

Optællingsmetode: 2-3 landbaserede optællinger månedligt suppleret med flytællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Toppet lappedykker	10	0	0	0
Skarv	512	510	800	733
Fiskehejre	113	125	127	87
Knopsvane	2016	3451	1727	2261
Guinæbbet svane	247	409	1298	951
Grågås	15	49	0	17
Kanadagås	65	515	37	35
Bramgås	1	0	0	0
Knortegås	623	1194	1064	2080
Gravand	328	467	369	134
Pibeand	15587	16215	12825	13426
Krikand	150	45	9	22
Gråand	4863	2243	2402	1159
Spidsand	1	7	1	13
Skeand	162	24	2	0
Taffeland	3	0	0	0
Troldand	870	0	0	8
Bjergand	0	0	0	1
Havlit	1	0	0	0
Hvinand	282	375	400	509
Toppet skallesluger	738	352	292	291
Stor skallesluger	129	167	510	28
Dykand sp.	210	0	0	0
Blishøne	8061	5175	2130	3470
Strandskade	4	0	0	0
Hjejle	2300	5200	3015	1400
Strandhjejle	8	0	2	13
Vibe	350	440	275	350
Islandsk ryle	0	6	0	50
Almindelig ryle	1905	1650	1000	1155
Brushane	8	0	0	0
Lille kobbersneppe	7	0	12	0
Stor regnspejle	19	26	50	22
Rødben	40	90	35	50
Hvidklire	8	0	3	1

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 2: Ålborg Bugt, nordlige del.

Optællingsområde: Kattegatkysten fra Hou via Hals-Egense til Øster Hurup

Optællingsområde: Fladvandsområdet langs kysten fra Hou i nord til Øster Hurup i syd optælles. Herved dækkes et reservat med omgivelser (Hals-Egense reservat, oprettet 1997).

Optællingsmetode: Månedlig flytælling suppleret med landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lom sp.	0	1	0	0
Skarv	731	1666	1531	2608
Fiskehejre	19	10	21	2
Knopsvane	56	11	42	15
Gulnæbbet svane	26	12	6	18
Sædgås	0	0	0	1
Kanadagås	0	0	0	30
Knortegås	213	48	3	170
Gravand	754	949	489	1031
Pibeand	413	163	103	241
Krikand	65	7	83	40
Gråand	350	872	1710	1424
Spidsand	0	0	6	216
Bjergand	0	0	0	18000
Ederfugl	85	301	9038	423
Sortand	175	8500	1001	800
Fløjlsand	0	10	0	0
Hvinand	499	189	75	836
Toppet skallesluger	55	1	30	10
Blishøne	0	0	40	20
Strandskade	359	462	222	507
Klyde	14	0	27	0
Stor præstekrave	20	0	0	0
Hjejle	900	1482	4406	720
Strandhjejle	16	40	29	22
Vibe	120	2	33	60
Islandsk ryle	20	0	9	0
Sandløber	30	0	0	0
Almindelig ryle	3985	1961	2323	785
Lille kobbersneppe	170	250	3	15
Stor regnspove	57	139	3	297
Sortklire	0	1	0	2
Rødben	50	14	19	166
Hvidklire	10	3	21	19
Mudderklire	0	0	0	2
Stenvender	0	0	0	1

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 2: Ålborg Bugt, nordlige del

Optællingsområde: Stensnæs-Voerså til Hou

Optællingsområde: Hele fladvandsområdet langs kysten fra Stensnæs i nord til Hou i syd optælles. Herved dækkes to foreslåede reservater ved henholdsvis Gerå og Voerså-Stensnæs. Efteråret 1997 indledtes et specialprojekt, hvor der udføres forsøg med regulering af jagten på strandenge. 1997 fungerer som et baggrundsår, hvorefter forsøg udføres i efterårene 1998-99. Resultaterne fra de landbaserede optællinger 1997 er af rapporteret af Bregnballe & Rasmussen (1998).

Optællingsmetode: Månedlig flytælling suppleret med landbaserede optællinger.

Efterårsmaximum

Artsnavn	År			
	1994	1995	1996	1997
Skarv	267	595	461	1000
Fiskehejre	16	10	15	5
Knopsvane	191	307	22	66
Gulnæbbet svane	28	0	26	61
Grågås	0	0	6	0
Kanadagås	0	0	6	107
Knortegås	599	937	867	905
Gravand	873	1133	698	650
Pibeand	541	1510	155	485
Krikand	40	33	21	51
Gråand	280	462	807	177
Spidsand	0	2	12	0
Skeand	0	0	0	3
Ederfugl	120	63	71	1223
Sortand	0	0	0	500
Hvinand	194	35	18	40
Toppet skallesluger	2	6	0	4
Blishøne	3	0	0	0
Strandskade	84	172	115	158
Klyde	30	0	0	0
Hjejle	1921	1950	6094	3100
Strandhjejle	108	32	34	14
Vibe	162	214	317	40
Islandsk ryle	40	0	54	0
Almindelig ryle	2421	2057	2848	2240
Lille kobbersneppe	15	6	15	0
Stor regnspeve	11	19	9	5
Rødben	241	54	36	31
Hvidkiire	14	0	32	27
Stenvender	0	0	1	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 8: Kysten fra Aggersund til Bygholm Vejle

Optællingsområde: Aggersborggård reservat med omgivelser

Optællingsområde: Hele fladvandsområdet samt strandenge/oer langs kysten fra Aggersborg i øst til Bygholmdæmningen/Holmtange mod nordvest optælles som led i Vejlernes Feltstations generelle overvågningsprogram. Herved dækkes to foreslåede reservater. Denne tabel omfatter tællerresultater fra reservatet ved Aggersborg (foreslået udvidet), Fjordholmene samt Limfjorden i en ca. 2 km bred bræmme langs Fjordholmene mod nord til Bygholmdæmningen.

Optællingsmetode: Landbaserede optællinger i 5-dages perioder.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	5	2	0	0
Skarv	31	74	1150	51
Fiskehejre	51	76	52	49
Knopsvane	86	60	102	8
Pibesvane	5	0	18	0
Sangsvane	85	149	33	12
Sædgås	0	85	19	0
Kortnæbbet gås	39	300	81	35
Blisgås	0	0	0	32
Grågås	201	360	52	77
Kanadagås	12	57	180	55
Bramgås	0	24	16	0
Ubestemt Knortegås	18	0	0	0
Lysbuget Knortegås	4	9	33	0
Mørkbuget Knortegås	21	1	0	10
Gravand	82	563	81	238
Pibeand	545	1007	449	210
Knarand	5	0	0	0
Krikand	281	584	210	70
Gråand	1503	2146	900	685
Spidsand	2	24	6	6
Skeand	5	1	0	0
Troldand	0	0	1	0
Ederfugl	57	0	7	0
Hvinand	319	88	41	1
Toppet skallesluger	183	547	1470	365
Stor skallesluger	11	12	3	0
Blishøne	0	6	0	1
Strandskade	49	27	16	3
Klyde	12	74	1	0
Stor præstekrave	96	272	137	27
Hjejle	6625	1475	2245	652
Strandhjejle	101	62	263	37
Vibe	779	524	608	545
Islandsk ryle	7	15	18	4
Sandløber	1	12	18	0
Dværgryle	7	179	599	3
Temmincksryle	0	0	1	0
Krumnæbbet ryle	31	15	95	0
Almindelig ryle	1360	1195	1267	2125
Brushane	4	44	36	1
Dobbeltbekkasin	132	57	44	12
Stor kobbersneppe	0	2	1	0
Lille kobbersneppe	21	25	63	11
Lille regnspove	67	16	22	0
Stor regnspove	635	251	178	32
Sortklire	4	8	4	19
Rødben	67	68	131	48
Hvidklire	113	62	56	15
Svaleklire	19	2	1	1
Tinksmed	6	1	4	1
Mudderklire	62	31	31	4
Stenvender	12	6	9	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 10: Læsø, sydlige del

Optællingsområde: Bovet Bugt reservat med omgivelser

Optællingsområde: Hele fladvandsområdet inklusive ronnerne syd for Læsø (Bovet Bugt, Krogen, Bløden, Knotten, Knobgrund, Ålebjerg Dyb, Hornfiskron, Søndre Rønner, Alsdyb, Sdr. Nyland). Herved dækkes et reservat (Bovet Bugt reservat, oprettedes i 1996).

Optællingsmetode: Månedlig flytælling.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lom sp.	0	1	0	0
Skarv	1056	1353	1104	1458
Fiskehejre	3	5	6	1
Knopsvane	121	99	287	12
Gulnæbbet svane	17	47	34	12
Grågås	0	9	0	0
Kanadagås	9	0	54	0
Bramgås	0	0	1	0
Knortegås	1076	890	648	533
Gravand	1686	1411	315	868
Pibeand	689	1253	665	294
Krikand	119	117	224	235
Gråand	2125	2258	1461	1916
Spidsand	4	27	18	4
Atlingand	0	0	1	0
Skeand	5	0	0	0
Ederfugl	1837	6157	11101	2276
Sortand	31	3	3	54
Fløjlsand	0	0	0	2
Hvinand	688	515	546	1919
Toppet skallesluger	80	36	32	36
Strandskade	15	39	91	46
Klyde	602	350	600	703
Hjejle	800	80	385	620
Strandhjejle	55	20	80	16
Vibe	9	47	30	30
Islandsk ryle	25	0	2	0
Almindelig ryle	9550	4200	11507	11684
Brushane	25	0	0	0
Lille kobbersneppe	80	20	52	200
Stor regnspove	30	7	4	3
Rødben	27	29	15	125
Hvidklire	18	7	4	51
Svaleklire	0	0	1	5
Tinksmed	0	0	0	12
Gråsæl	0	0	0	1
Spøttet sæl	256	298	219	606

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 11: Hirsholmene

Optællingsområde: Syd for Strandby og Elling å udløb

Optællingsområde: Fladvandsområdet omkring det mulige kerneområde fra Strandby mod syd til Apholmen. Herved dækkes et foreslået reservat ved Elling å udløb m.v.

Optællingsmetode: Månedlig landbaseret optælling.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Rødstrubet lom	2	0	0	1
Toppet lappedykker	0	0	0	1
Sule	0	0	0	6
Skarv	320	1000	1000	44
Fiskehejre	7	7	6	5
Knopsvane	3	4	1	3
Sangsvane	2	6	0	0
Grågås	0	0	17	0
Kanadagås	0	0	0	6
Mørkbuget Knortegås	6	0	0	12
Gravand	2	0	0	1
Pibeand	1	0	4	0
Krikand	8	0	11	0
Gråand	8	21	200	110
Taffeland	0	0	0	3
Troldand	0	6	0	0
Bjergand	0	0	0	1
Ederfugl	25	0	200	60
Sortand	1	0	0	1
Hvinand	6	0	0	17
Toppet skallesluger	1	8	0	19
Stor skallesluger	4	0	0	6
Strandskade	17	0	22	32
Stor præstekrave	25	0	23	126
Hjejle	900	83	150	1197
Strandhjejle	10	0	0	6
Vibe	110	39	87	26
Islandsk ryle	5	0	0	210
Sandløber	26	60	61	28
Dværgryle	0	0	0	11
Almindelig ryle	1040	213	227	385
Brushane	0	0	0	2
Dobbeltbekkasin	32	0	5	11
Stor kobbersneppe	4	0	6	1
Lille kobbersneppe	8	0	0	3
Stor regnspove	4	3	1	1
Sortklire	3	0	0	0
Rødben	63	0	23	97
Hvidklire	0	0	2	31
Svaleklire	0	0	0	1
Tinksmed	13	0	0	0
Mudderklire	2	0	6	16
Stenvender	14	37	4	71
Alk/lomvie	0	0	0	39

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 12: Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage

Optællingsområde: Løgstør Bredning syd for Bygholm-dæmningen

Optællingsområde: Hele fladvandsområdet samt strandenge/øer langs kysten fra Aggersborg i øst til Bygholmdæmningen/Holmtange mod nord vest optælles som led i Vejernes Feltstations generelle overvågningsprogram. Herved dækkes to foreslåede reservater. Denne tabel omfatter tællerresultater fra det foreslåede reservat i Løgstør Bredning syd for Bygholmdæmningen.

Optællingsmetode: Landbaserede optællinger i 5-dages perioder.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Toppet lappedykker	1	0	0	0
Gråstrubet lappedykker	1	0	0	0
Skarv	11	10	18	22
Fiskehejre	34	52	42	24
Knopsvane	107	102	160	155
Pibesvane	7	5	0	10
Sangsvane	87	238	141	247
Sædgås	23	70	0	0
Kortnæbbet gås	8	0	0	0
Grågås	36	15	30	25
Kanadagås	21	35	217	202
Bramgås	0	24	0	0
Lysbuget Knortegås	9	0	0	0
Mørkbuget Knortegås	0	11	0	6
Gravand	102	212	22	56
Pibeand	2860	439	215	1245
Krikand	400	75	60	55
Gråand	1390	1290	798	2190
Spidsand	3	8	0	1
Skeand	0	0	0	2
Troldand	426	14	6	0
Ederfugl	24	0	9	0
Sortand	0	0	0	1
Hvinand	759	330	80	270
Lille skallesluger	6	0	0	1
Toppet skallesluger	800	1198	1800	3640
Stor skallesluger	161	20	6	6
Blishøne	85	3	0	0
Strandskade	6	5	3	6
Klyde	25	35	0	0
Stor præstekrave	20	36	84	108
Hjejle	195	380	120	300
Strandhjejle	23	4	80	12
Vibe	149	135	111	430
Islandsk ryle	2	10	83	9
Sandløber	0	1	1	2
Dværgryle	1	20	777	0
Temmincksryle	0	0	2	0
Krumnæbbet ryle	3	8	37	4
Almindelig ryle	472	146	380	670
Brushane	11	9	60	0
Dobbeltbekkasin	14	5	36	40
Stor kobbersneppe	0	7	4	0
Lille kobbersneppe	10	8	80	9
Lille regnspove	0	40	7	4
Stor regnspove	56	107	47	56
Sortklire	9	0	44	1
Rødben	22	69	126	140
Hvidklire	6	29	16	44
Svaleklire	0	0	0	11
Tinksmed	1	1	0	10
Mudderklire	3	4	8	9
Stenvender	1	3	2	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15: Randers og Mariager Fjord og Ålborg Bugt

Optællingsområde: Kysten ud for Mariager Fjord og Overgård

Optællingsområde: Fladvandsområder øst for Himmerland fra Øster Hurup i nord til sydosthjørnet af Overgårdsdiget. Herved dækkes et foreslået reservat øst for Overgård.

Optællingsmetode: Månedlig flytælling suppleret med landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	1994	1995	1996	1997
Skarv	393	363	346	1759
Fiskehejre	7	12	0	2
Knopsvane	38	25	12	21
Gulnæbbet svane	18	4	0	17
Knortegås	371	420	183	286
Gravand	458	393	684	1003
Pibeand	50	18	8	15
Krikand	0	15	2	0
Gråand	358	287	310	378
Bjergand	30	0	0	0
Ederfugl	1492	48	19	51
Sortand	5305	0	0	0
Hvinand	86	28	255	113
Toppet skallesluger	6	0	0	5
Stor skallesluger	0	0	1	0
Strandskade	38	35	8	38
Klyde	0	0	1	0
Hjejle	250	0	0	0
Strandhjejle	23	3	9	0
Vibe	0	2	0	25
Islandsk ryle	0	0	12	0
Almindelig ryle	1240	440	120	30
Stor regnspove	1	1	0	0
Rødben	0	0	2	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15: Randers og Mariager Fjord og Ålborg Bugt

Optællingsområde: Mariager Fjord reservat med omgivelser

Optællingsområde: Mariager Fjord fra Hadsund-broen til udmundingen. Herved dækkes et reservat (Mariager Fjord reservat, oprettedes i 1996).

Optællingsmetode: Månedlig flytælling suppleret med landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Skarv	49	212	243	557
Fiskehejre	22	57	117	180
Knopsvane	386	262	267	244
Gulnæbbet svane	427	4	0	758
Grågås	0	8	0	70
Kanadagås	12	0	0	0
Knortegås	2325	1704	1610	2214
Gravand	901	1467	1769	1500
Pibeand	267	1025	1085	684
Krikand	300	6	355	324
Gråand	290	446	1029	2132
Spidsand	0	33	30	60
Taffeland	0	10	2	5
Troldand	0	0	135	110
Ederfugl	18	138	4	37
Hvinand	908	548	415	929
Toppet skallesluger	0	0	5	0
Stor skallesluger	2	0	0	16
Blishøne	5800	7660	5995	6070
Strandskade	0	5	14	4
Hjejle	3530	1600	6284	1200
Strandhjejle	9	19	17	10
Vibe	492	263	281	46
Islandsk ryle	0	40	30	0
Sandløber	75	0	0	0
Almindelig ryle	341	400	2940	2005
Stor regnspove	7	10	7	33
Rødben	15	6	0	28
Hvidklire	4	8	9	29
Svaleklire	0	0	0	1
Spøttet sæl	0	0	0	1

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15: Randers og Mariager Fjord og Ålborg Bugt

Optællingsområde: Randers yderfjord med kysten fra Sødringkær til Hevring

Optællingsområde: Randers Fjord fra Stenrevene til udmundingen samt fladvandsområderne langs kysten fra sydøsthjørnet af Overgårdsdiget i nord til Hevring skydebane i syd. Herved dækkes et foreslået reservat i udmundingen af Randers Fjord.

Optællingsmetode: Månedlig flytælling suppleret med landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lappedykker sp.	1	0	0	0
Skarv	939	1352	970	742
Fiskehejre	9	7	11	2
Knopsvane	115	82	23	78
Gulnæbbet svane	150	37	10	48
Grågås	0	4	0	2
Kanadagås	0	0	0	11
Knortegås	241	59	88	173
Gravand	1350	1006	690	1474
Pibeand	395	364	350	630
Krikand	80	25	79	235
Gråand	1204	1485	2007	1085
Spidsand	0	0	1	0
Skeand	4	2	0	5
Taffeland	0	0	1	0
Ederfugl	996	1991	30	3268
Sortand	0	0	1	0
Hvinand	632	461	427	1160
Toppet skallesluger	5	2	4	3
Stor skallesluger	0	0	0	1
Blishøne	176	570	290	111
Strandskade	105	315	113	160
Stor præstekrave	0	0	4	1
Hjejle	600	5330	5790	1200
Strandhjejle	3	7	20	5
Vibe	162	875	439	12
Islandsk ryle	0	15	32	5
Almindelig ryle	895	3670	2010	6890
Dobbeltbekkasin	15	0	0	0
Lille kobbersneppe	0	0	0	2
Stor regnspove	6	14	9	40
Rødben	74	12	4	95
Hvidklire	6	5	3	32
Tinksmed	0	0	0	8
Spøttet sæl	5	0	0	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 23: Agger Tange og Krik Vig

Optællingsområde: Agger Tange reservat med omgivelser

Optællingsområde: Agger Tange og Krik Vig optælles månedligt som led i Vejernes Feltstations generelle overvågningsprogram. Optællingsprogrammet er intensiveret i forbindelse med overvågningen i de jagtfrie kerneområder. Herved dækkes et reservat (Agger Tange reservat, oprettedes i 1996).

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lom sp.	0	0	0	0
Lille lappedykker	9	18	28	17
Toppet lappedykker	15	27	15	20
Gråstrubet lappedykker	0	1	0	1
Nordisk lappedykker	3	0	0	0
Skarv	1090	317	376	2155
Fiskehejre	84	46	18	83
Knopsvane	399	407	216	328
Pibesvane	140	3	9	176
Sangsvane	127	29	95	132
Kortnæbbet gås	124	0	13	300
Grågås	350	45	368	91
Bramgås	0	0	0	0
Ubestemt Knortegås	7	0	0	1
Lysbuget Knortegås	17	67	78	2
Mørkbuget Knortegås	1	7	0	0
Gravand	427	1600	323	584
Pibeand	407	1380	3548	3327
Knarand	15	5	2	3
Krikand	974	1161	956	1600
Gråand	831	1078	677	453
Spidsand	128	848	870	1129
Skeand	12	16	5	0
Taffeland	402	55	142	510
Troldand	131	120	101	249
Ederfugl	9	0	1	30
Hvinand	801	365	884	841
Lille skallesluger	2	2	1	2
Toppet skallesluger	104	65	32	135
Stor skallesluger	21	0	49	79
Trane	0	1	0	1
Grønbenet rørhøne	0	2	1	0
Blishøne	3111	3452	650	4279
Strandskade	72	70	121	239
Klyde	115	40	0	35
Stor præstekrave	121	127	224	286
Hjejle	2055	488	948	885
Strandhjejle	36	37	107	52
Vibe	366	102	125	385
Islandsk ryle	22	77	141	25
Sandløber	4	1	167	13
Dværgryle	4	103	489	10
Krumnæbbet ryle	10	43	30	3
Almindelig ryle	1700	1343	2152	1382
Brushane	205	116	235	116
Dobbeltbekkasin	35	41	41	22
Stor kobbersneppe	48	4	3	3
Lille kobbersneppe	29	24	63	93
Lille regnspove	2	0	0	0
Stor regnspove	253	286	152	230
Sortklire	29	14	4	2
Rødben	399	202	144	145
Hvidklire	77	28	92	36
Svaleklire	1	0	0	1
Tinksmed	3	1	1	11
Mudderklire	3	0	0	4

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 26: Dråby Vig og Buksør Odde

Optællingsområde: Dråby Vig og Buksør Odde

Optællingsområde: Dråby Vig, Rejholm samt Buksør Odde. Herved dækkes et foreslået reservat i Dråby Vig.

Optællingsmetode: Månedlig landbaseret optælling.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Skarv	25	7	292	7
Fiskehejre	2	2	1	0
Knopsvane	2	2	0	0
Grågås	15	0	0	0
Lysbuget Knortegås	0	7	0	0
Mørkbuget Knortegås	6	4	4	0
Gravand	127	12	0	0
Pibeand	900	285	13	8
Krikand	7	7	9	2
Gråand	150	200	49	24
Hvinand	100	88	1	0
Toppet skallesluger	43	11	4	0
Stor skallesluger	4	15	0	0
Hjejle	4000	10000	520	260
Strandhjejle	2	0	0	0
Vibe	550	516	148	70
Almindelig ryle	682	80	48	2
Stor regnspove	5	2	14	0
Rødben	19	0	0	3

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 27: Agerø, Glomstrup Vig, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme

Optællingsområde: Agerø reservat med omgivelser

Optællingsområde: Limfjorden afgrænset af en linie fra Fuglo til Neesøre mod vest, samt en linie fra Lindholms sydspids mod øst til Mors. Herved dækkes et reservat (Agerø reservat, oprettedes i 1996).

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	0	1	2	1
Toppet lappedykker	7	1	0	2
Gråstrubet lappedykker	0	0	2	1
Skarv	153	154	654	1750
Fiskehejre	38	33	23	15
Knopsvane	31	109	53	35
Pibesvane	0	1	2	0
Gulnæbbet svane	0	0	20	0
Sangsvane	0	0	0	6
Grågås	110	46	710	240
Kanadagås	0	1	0	6
Knortegås	60	0	0	0
Lysbuget Knortegås	1417	86	317	235
Mørkbuget Knortegås	0	0	0	3
Gravand	364	250	82	92
Pibeand	722	3280	1442	2190
Krikand	113	141	48	480
Gråand	327	922	1011	650
Spidsand	7	9	0	13
Skeand	0	0	0	6
Svømmeand sp.	0	400	0	0
Rødhovedet and	8	0	0	0
Taffeland	0	0	29	0
Troldand	0	0	7	20
Hvinand	374	774	169	748
Toppet skallesluger	70	304	193	210
Stor skallesluger	18	0	0	41
Blishøne	110	512	203	60
Strandskade	0	0	8	6
Stor præstekrave	0	0	1	0
Hjejle	7039	3120	2650	2020
Strandhjejle	0	0	13	8
Vibe	784	265	301	500
Almindelig ryle	300	123	603	450
Brushane	0	0	20	19
Dobbeltbekkasin	0	0	0	2
Lille kobbersneppe	0	0	6	0
Lille regnspove	0	0	0	3
Stor regnspove	20	21	31	38
Sortklire	0	0	1	10
Rødben	6	0	43	15
Hvidklire	0	0	3	4
Mudderklire	0	0	1	0
Spættet sæl	1	0	70	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 36: Horsens Fjord og Endelave

Optællingsområde: Vorsø naturreservat med omgivelser

Optællingsområde: De fladvandede områder vest, nord og nordøst for Vorsø samt Horsens Fjord ca. 1,5 – 2 km syd og øst for øen. Herved dækkes et reservat (Vorsø Naturreservat, udvidedes i 1994).

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Toppet lappedykker	208	75	31	50
Gråstrubet lappedykker	1	1	0	3
Nordisk lappedykker	0	0	0	2
Sorthalset lappedykker	2	5	7	22
Skarv	258	160	87	90
Fiskehejre	56	40	24	31
Knopsvane	41	19	10	2
Sangsvane	0	0	3	0
Grågås	200	58	336	164
Gravand	21	15	30	4
Pibeand	320	645	268	25
Krikand	292	535	677	172
Gråand	1004	1120	922	1017
Spidsand	2	3	4	0
Skeand	7	3	0	0
Taffeland	0	0	2	0
Troldand	0	0	5	0
Bjergand	250	150	365	1
Ederfugl	1049	720	1166	419
Hvinand	400	380	385	670
Toppet skallesluger	140	113	140	101
Stor skallesluger	0	34	3	47
Rørhøne	0	6	0	0
Blishøne	26	220	19	22
Strandskade	26	22	35	14
Stor præstekrave	0	2	1	0
Hjejle	318	1005	1185	2424
Strandhjejle	4	0	16	6
Vibe	750	1525	705	239
Islandsk ryle	3	2	2	3
Dværgryle	0	20	2	0
Almindelig ryle	360	260	170	185
Brushane	0	2	1	26
Dobbeltbekkasin	0	3	7	0
Lille kobbersneppe	12	3	8	2
Stor regnspove	65	48	48	104
Rødben	50	26	9	9
Hvidklire	54	56	45	163
Mudderklire	6	3	3	8
Svaleklire	0	0	0	1
Stenvender	0	4	0	0
Søkonge	0	0	1	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 36: Horsens Fjord og Endelave

Optællingsområde: Lerdrup Bugt reservat med omgivelser

Optællingsområde: Lerdrup Bugt mod syd til en linie stik øst fra Alros sydspids til Gyllingnæs, samt Amstrup Red mod vest til en linie stik nord fra Alros nordvesthjørne. Herved dækkes et reservat (Lerdrup Bugt reservat, oprettedes i 1994).

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	0	3	0	0
Toppet lappedykker	78	45	49	71
Gråstrubet lappedykker	0	3	1	0
Nordisk lappedykker	0	0	2	0
Sorthalset lappedykker	9	42	3	0
Skarv	194	84	90	143
Fiskehejre	37	22	18	20
Knopsvane	94	62	197	456
Sangsvane	0	8	30	3
Grågås	50	105	180	169
Kanadagås	0	7	8	9
Bramgås	0	0	24	0
Knortegås	0	0	0	4
Mørkbuget Knortegås	11	39	1	0
Rustand	0	2	0	0
Gravand	105	274	73	211
Pibeand	726	1011	2569	2445
Knarand	1	1	0	0
Krikand	815	1510	424	964
Gråand	1330	918	844	1119
Spidsand	10	24	9	73
Skeand	14	24	6	9
Taffeland	0	13	0	0
Troldand	0	13	0	0
Bjergand	170	0	0	0
Ederfugl	98	1275	15	135
Hvinand	538	515	637	235
Toppet skallesluger	169	120	197	144
Stor skallesluger	0	12	2	18
Blishøne	0	0	0	315
Strandskade	33	19	10	4
Stor præstekrave	0	7	2	2
Hjejle	11880	6450	7200	6870
Strandhjejle	36	4	25	20
Vibe	1015	975	315	535
Islandsk ryle	30	10	24	15
Krumnæbbet ryle	0	0	13	0
Almindelig ryle	1410	1117	1270	340
Brushane	23	0	7	0
Dobbeltbekkasin	0	14	11	7
Lille kobbersneppe	39	6	3	2
Stor regnspove	40	61	53	49
Sortklire	1	1	0	0
Rødben	33	52	9	24
Hvidklire	30	28	46	85
Mudderklire	1	4	1	1
Stenvender	0	4	0	0
Lomvie	0	1	0	0
Alk	0	0	2	1

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 36: Horsens Fjord og Endelave

Optællingsområde: Flasken ved Endelave m.v

Optællingsområde: Vestsiden af Endelave fra færgemolen mod nordøst til Øverste Ende - inklusive strandene ved Flasken og Øvre. Herved dækkes et foreslået reservat.

Optællingsmetode: 1 månedlig landbaseret optælling. Tællinger udført for 1997 fra fly er udeladt, da detaljeringsgraden af disse grundet lokalitets topografi har vist sig at være for begrænsede.

Artsnavn	Efterårsmaximum	
	År	
	1997	
Toppet lappedykker	5	
Skarv	51	
Fiskehejre	8	
Knopsvane	3	
Sangsvane	1	
Grågås	0	
Mørkbuget Knortegås	257	
Gravand	38	
Pibeand	105	
Krikand	0	
Gråand	290	
Spidsand	3	
Ederfugl	11	
Fløjlsand	3	
Hvinand	45	
Toppet skallesluger	60	
Strandskade	0	
Hjejle	4000	
Vibe	250	
Almindelig ryle	400	
Stor regnspeve	41	

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 38: Nissum Fjord

Optællingsområde: Bøvling Fjord reservat med omgivelser

Optællingsområde: Det eksisterende reservat i Bøvling Fjord samt Nissum Fjord syd for dette til en linie fra Torsminde stik øst mod Nørager. Herved dækkes det foreslåede område for udvidelsen af Bøvling Fjord reservat. Der er først lavet fuldt dækkende optællingsprogram fra 1996.

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Efterårsmaximum

Artsnavn	År	
	1996	1997
Sortstrubet lom	1	0
Lille lappedykker	1	0
Toppet lappedykker	1	1
Skarv	291	155
Fiskehejre	51	16
Knopsvane	55	163
Pibesvane	101	63
Sangsvane	15	59
Kortnæbbet gås	87	0
Grågås	2596	869
Kanadagås	24	76
Bramgås	16	73
Lysbuget Knortegås	17	5
Gravand	308	433
Pibeand	981	554
Knarand	2	0
Krikand	2770	1280
Gråand	1523	1249
Spidsand	289	199
Skeand	23	0
Svømmeand sp.	0	590
Troldand	4	0
Sortand	1	0
Hvinand	667	380
Toppet skallesluger	15	8
Stor skallesluger	4	0
Strandskade	0	2
Klyde	1060	1276
Stor præstekrave	4	0
Hjejle	3202	2386
Strandhjejle	70	4
Vibe	897	744
Islandsk ryle	61	0
Sandløber	127	0
Dværgryle	195	0
Krumnæbbet ryle	0	1
Almindelig ryle	12440	10660
Brushane	28	4
Dobbeltbekkasin	49	7
Stor kobbersneppe	4	0
Lille kobbersneppe	137	20
Stor regnspeve	99	16
Sortklire	1	2
Rødben	436	177
Hvidklire	53	74

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 39: Harboør Tange, Plet Enge og Gjeller Sø

Optællingsområde: Harboør Tange og Plet Enge

Optællingsområde: Harboør Tange, Plet Enge og Nissum Bredning umiddelbart øst herfor optælles månedligt som led i Vejlernes Feltstations generelle overvågningsprogram. Optællingsprogrammet er intensiveret i forbindelse med overvågningen i de jagtfrie kerneområder. Herved dækkes et reservat (Harboør Tange reservat, oprettedes i 1996).

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	3	0	0	0
Toppet lappedykker	6	46	1	6
Skarv	825	826	717	346
Fiskehejre	81	22	53	55
Knopsvane	636	846	595	416
Pibesvane	11	1	105	61
Sangsvane	13	6	9	15
Sædgås	0	2	0	0
Kortnæbbet gås	165	0	0	86
Grågås	1	80	0	1
Kanadagås	0	0	0	38
Bramgås	1	0	0	0
Ubestemt Knortegås	42	0	0	0
Lysbuget Knortegås	326	268	351	495
Mørkbuget Knortegås	48	17	0	0
Gravand	747	744	260	458
Pibeand	1076	1783	825	1232
Knarand	16	0	0	0
Krikand	256	46	74	27
Gråand	346	150	582	153
Spidsand	101	31	24	5
Atlingand	1	0	3	17
Skeand	0	1	0	0
Taffeland	51	129	1	0
Troldand	264	1	330	0
Bjergand	0	0	5	0
Ederfugl	1	2	0	0
Sortand	2	0	0	0
Hvinand	201	196	181	275
Toppet skallesluger	72	88	70	86
Blishøne	810	520	220	360
Strandskade	13	65	100	55
Klyde	1	0	0	38
Stor præstekrave	88	58	26	119
Hjejle	938	459	1797	1270
Strandhjejle	43	89	136	51
Vibe	339	136	80	241
Islandsk ryle	90	117	140	5
Sandløber	6	25	8	0
Dværgryle	34	22	83	5
Krumnæbbet ryle	60	2	39	1
Almindelig ryle	4166	1735	3645	617
Brushane	52	4	11	30
Dobbeltbekkasin	121	52	24	25
Stor kobbersnepe	41	1	10	0
Lille kobbersnepe	152	40	299	24
Lille regnspove	14	1	1	0
Stor regnspove	36	63	54	32
Sortklire	4	2	1	12
Rødben	390	84	132	131
Hvidklire	39	29	28	35

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 41: Stadil og Vest Stadil Fjorde

Optællingsområde: Vest Stadil Fjord med omgivelser

Optællingsområde: Hele det mulige jagtfrie kerneområde bestående af Vest Stadil Fjord samt agerjorde/enge m.m. mod nord til Bankgård. Herved dækkes 1 foreslået reservat ved Vest Stadil Fjord. Tællingerne er først fuldt dækkende fra efteråret 1996.

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	0	0	0	2
Toppet lappedykker	6	0	22	68
Sorthalset lappedykker	0	0	1	0
Skarv	0	0	3	0
Fiskehejre	0	0	6	10
Fiskehejre	6	6	35	77
Knopsvane	0	0	241	372
Pibesvane	0	0	335	0
Gulnæbbet svane	0	0	367	264
Sangsvane	0	0	367	264
Kortnæbbet gås	10158	4300	6695	4452
Blisgås	0	0	2	0
Grågås	0	0	774	1580
Kanadagås	0	0	0	1
Bramgås	2	0	0	73
Gravand	0	1	1	3
Pibeand	0	28	1010	600
Knarand	0	0	2	0
Krikand	45	260	640	1620
Gråand	65	164	495	1057
Spidsand	660	16	98	120
Skeand	0	0	2	617
Rødhovedet and	0	0	0	1
Taffeland	0	14	820	175
Troldand	0	42	150	230
Sortand	0	0	1	0
Hvinand	0	0	0	20
Stor skallesluger	0	0	30	30
Blishøne	3	0	337	353
Hjejle	0	0	840	2350
Vibe	0	185	710	382
Almindelig ryle	0	0	0	4
Dobbeltbekkasin	0	0	0	4
Stor regnspove	0	0	1	0
Rødben	0	0	0	8

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 47: Lillebælt

Optællingsområde: Gamborg Fjord

Optællingsområder: Gamborg Fjord, herunder det eksisterende reservat ved Gamborg Inddæmning. Herved dækkes et foreslået reservat i Gamborg Fjord.

Optællingsmelode: 1 månedlig landbaseret optælling.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	32	58	15	34
Toppet lappedykker	135	45	44	41
Gråstrubet lappedykker	1	0	0	0
Sorthalset lappedykker	0	0	2	10
Skarv	43	57	70	62
Fiskehejre	23	82	38	112
Knopsvane	106	68	81	62
Sangsvane	0	0	8	68
Sædgås	28	0	0	0
Grågås	157	450	71	696
Kanadagås	0	0	0	3
Mørkbuget Knortegås	0	0	6	0
Gravand	0	4	5	0
Pibeand	66	50	125	0
Knarand	0	1	0	0
Krikand	150	6	34	35
Gråand	315	490	168	370
Spidsand	0	3	2	0
Skeand	15	0	4	7
Taffeland	260	300	125	465
Troldand	406	85	375	500
Ederfugl	20	0	19	0
Hvinand	21	28	35	57
Toppet skallesluger	7	9	12	1
Stor skallesluger	1	0	0	0
Trane	0	1	0	1
Grønbenet rørhøne	0	0	2	0
Blishøne	390	567	485	405
Stor præstekrave	0	0	25	0
Hjejle	1050	708	1221	6
Strandhjejle	0	0	2	1
Vibe	750	418	36	23
Sandløber	0	0	2	0
Almindelig ryle	1	16	3	0
Lille regnspove	0	10	0	0
Stor regnspove	0	20	2	0
Alk	0	45	0	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 47: Lillebælt

Optællingsområde: Bågø m.v.

Optællingsområder: Lillebælt nord, sydvest og sydøst for Bågø (mod nord afgrænset af Wedellsborg halvøen, mod sydøst af Åro Sand, mod sydøst af Torø Vig). Herved dækkes et foreslået reservat.

Optællingsmetode: 1 månedlig flytælling (Lillebælt). Grundet problemer med fremskaffelse af de inddaterede data fra efteråret 1997 præsenteres resultaterne fra efteråret 1998.

Efterårsmaximum

Artsnavn	År			
	1994	1995	1996	1998
Lom sp.	0	1	1	7
Toppet lappedykker	0	1	0	1
Skarv	1403	1358	1031	1605
Fiskehejre	68	54	5	16
Knopsvane	126	152	124	411
Sangsvane	4	22	200	0
Gulnæbbet svane sp.	0	0	0	60
Sædgås	0	0	0	22
Grågås	500	700	650	1270
Kanadagås	21	0	15	25
Bramgås	50	4	0	0
Knortegås	25	0	0	0
Mørkbuget Knortegås	0	2	0	0
Gravand	152	90	64	27
Pibeand	125	112	138	259
Krikand	48	85	6	96
Gråand	318	789	469	613
Spidsand	10	0	0	0
Skeand	0	0	1	0
Troldand	65	0	80	0
Bjergand	0	0	1500	0
Ederfugl	24272	29930	9524	6864
Havlit	40	0	2	4
Sortand	152	50	261	176
Hvinand	699	437	430	712
Toppet skallesluger	55	15	71	119
Stor skallesluger	28	27	29	4
Blishøne	200	200	500	1000
Strandskade	45	5	3	4
Hjejle	3350	150	110	700
Strandhjejle	3	2	3	0
Vibe	1915	50	216	475
Almindelig ryle	90	65	75	25
Stor regnspove	3	10	0	6
Rødben	5	15	4	11
Hvidklire	3	0	10	3
Alk/lomvie	0	0	6	1

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 71: Sydfynske Øhav

Optællingsområde: Sydfynske Øhav

Optællingsområder: Øhavet afgrænset af linier fra Ærøskøbing til Drejø - Skarø- Tåsinge mod vest og nord, Marstal til Ristinge Hale mod syd, samt Langelandsbroen og Sio-dæmningen mod øst. Herved dækkes to reservater (reservatet mellem Tåsinge og Birkholm/Bredholm samt reservatet mellem Marstal på Æro og og Ristinge Hale på Langeland, oprettedes som reservater i Sydfynske Øhav reservat i 1996).

Optællingsmetode: 1 månedlig flytælling. Grundet problemer med fremskaffelse af de inddaterede data fra efteråret 1997 præsenteres resultaterne fra efteråret 1998.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	1994	1995	1996	1998
Toppet lappedykker	8	6	50	7
Skarv	1954	1942	1593	2327
Fiskehejre	74	72	16	35
Knopsvane	9753	6432	4988	5098
Sort svane	0	0	1	0
Sangsvane	408	352	369	0
Gulnæbbet svane sp.	0	0	0	248
Grågås	57	90	344	1342
Kanadagås	120	162	128	64
Bramgås	0	5	0	0
Mørkbuget Knortegås	470	1487	85	225
Gravand	883	624	259	254
Pibeand	1630	1238	513	1521
Krikand	328	443	230	296
Gråand	4711	11253	5124	3346
Spidsand	28	50	10	28
Skeand	0	0	18	12
Taffeland	0	446	80	40
Troldand	53	15150	1562	1700
Bjergand	0	2300	75	0
Ederfugl	2325	5958	1486	884
Havlit	10	55	0	2
Sortand	0	63	8	0
Fløjlsand	3	30	0	0
Hvinand	2341	4204	3014	2390
Lille skallesluger	0	0	2	0
Toppet skallesluger	284	90	178	213
Stor skallesluger	146	334	80	22
Blishøne	7820	37490	8595	7710
Strandskade	106	84	12	23
Stor præstekrave	1	0	0	0
Hjejle	500	1300	2270	476
Strandhjejle	12	2	3	5
Vibe	1111	266	437	185
Almindelig ryle	1530	700	415	200
Lille kobbersneppe	0	0	76	0
Stor regnspeve	11	40	32	38
Rødben	48	0	8	28
Hvidklire	65	0	9	21
Svaleklire	0	0	1	0
Mudderklire	0	0	5	2

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 75: Odense Fjord

Optællingsområde: Egense Dyb reservat med omgivelser

Optællingsområder: Egense Dyb mod øst til enden af Enebærrodde, mod sydøst til Galtehed (se fig. 5). Herved dækkes reservatet i Egense Dyb (forsøgsreservat 1993-95, permanent reservat siden 1996).

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	2	0	0	0
Toppet lappedykker	407	909	482	176
Skarv	275	306	360	425
Fiskehejre	56	38	62	10
Knopsvane	1222	788	1614	1178
Sangsvane	109	0	0	78
Kanadagås	0	14	0	0
Bramgås	421	30	972	50
Knortegås	0	0	415	339
Mørkbuget Knortegås	415	463	0	0
Gravand	834	1129	1229	927
Pibeand	880	3827	6440	2680
Knarand	0	1	1	1
Krikand	1255	1479	1180	885
Gråand	1225	2487	1994	2888
Spidsand	220	343	299	169
Skeand	51	0	14	28
Svømmeand sp.	219	0	0	0
Taffeland	350	2108	946	379
Troldand	11	38	15	25
Bjergand	500	50	0	0
Ederfugl	356	201	240	1150
Hvinand	841	3591	1274	1306
Lille skallesluger	0	1	0	0
Toppet skallesluger	54	94	57	132
Stor skallesluger	2	30	19	34
Blishøne	3740	6280	3720	1341
Hjejle	1430	2100	2314	800
Vibe	330	425	218	10
Almindelig ryle	1720	858	2649	600
Stor regnspove	32	40	55	46

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 75: Odense Fjord

Optællingsområde: Vigelsø reservat med omgivelser

Optællingsområder: Seden Strand samt Odense Fjord mod nord til en linie gående sydost fra Gernø (se fig. 5). Herved dækkes et reservat (Vigelsø reservat, oprettedes som del af Odense Fjord reservat i 1996).

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	6	316	145	114
Toppet lappedykker	8	0	2	2
Skarv	76	44	63	47
Fiskehejre	140	70	181	115
Knopsvane	2899	3299	1781	1904
Sangsvane	153	0	182	201
Grågås	0	1	0	196
Kanadagås	0	6	45	63
Bramgås	295	0	434	4
Knortegås	0	0	28	0
Mørkbuget Knortegås	338	39	0	0
Gråvand	200	150	90	71
Pibeand	1160	1565	1227	428
Knarand	0	4	0	0
Krikand	68	98	30	250
Gråand	176	93	245	422
Spidsand	7	123	4	31
Skeand	0	0	6	44
Taffeland	0	100	112	0
Troldand	20	377	994	8
Bjergand	0	0	138	0
Ederfugl	14	22	28	73
Hvinand	830	458	1213	645
Lille skallesluger	0	1	3	0
Toppet skallesluger	40	68	114	47
Stor skallesluger	14	22	20	0
Blishøne	3085	6240	5215	2993
Hjejle	1200	668	4093	2330
Vibe	1050	155	1400	1000
Almindelig ryle	1006	15	483	520
Stor regnspove	2	0	15	8

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 76: Æbelø og kysten ved Nærá

Optællingsområde: Nærá Strand og Agernæs Flak

Optællingsområder: Agernæs Flak samt Nr. Nærá Strand. Herved dækkes et foreslået reservat i Nærá Strand.

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Toppet lappedykker	10	23	40	39
Skarv	203	238	320	267
Fiskehejre	33	8	7	7
Knopsvane	164	128	325	276
Sangsvane	55	0	9	36
Grágås	316	29	400	546
Kanadagås	8	0	12	0
Bramgås	300	104	12	0
Knortegås	0	0	47	0
Mørkbuget Knortegås	35	235	0	0
Gravand	945	398	336	263
Pibeand	304	882	921	263
Krikand	138	26	131	176
Gráand	829	875	1077	1024
Spidsand	19	52	10	6
Skeand	1	0	3	0
Taffeland	0	1	1	0
Troldand	0	0	24	0
Bjergand	0	0	100	0
Ederfugl	40	36	11	12
Hvinand	955	708	549	1009
Toppet skallesluger	85	199	254	324
Stor skallesluger	12	1	0	10
Blishøne	1180	1128	150	264
Hjejle	4160	2050	9100	2500
Vibe	811	164	347	63
Almindelig ryle	8400	4210	6631	1430
Stor regnspove	80	91	88	115

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 81: Karrebæk, Dybsø og Avnø Fjorde

Optællingsområde: Karrebæk, Fladstrand og Dybsø Fjorde

Optællingsområder: Det eksisterende reservat ved Gavno (Fladstrand), Karrebæk og Dybsø Fjorde. Herved dækkes reservatet i Dybsø Fjord (oprettedes 1997) med omgivelser.

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	100	173	37	60
Toppet lappedykker	131	251	124	98
Skarv	28	229	198	548
Fiskehejre	59	55	36	26
Knopsvane	5699	4552	3138	5189
Pibesvane	0	5	18	6
Sangsvane	797	863	185	811
Sædgås	2	16	0	0
Blisgås	17	3	0	0
Grågås	412	192	120	835
Kanadagås	2647	1990	2550	4215
Bramgås	194	253	575	430
Knortegås	144	207	25	46
Gravand	298	352	267	381
Pibeand	5108	3275	5105	7003
Knarand	0	6	0	0
Krikand	1140	460	385	1955
Gråand	3215	3469	3105	4245
Spidsand	432	133	179	379
Skeand	252	192	45	310
Taffeland	2400	2417	225	200
Troldand	15210	4175	8115	2700
Bjergand	0	2	0	0
Ederfugl	1	29	24	14
Hvinand	776	461	883	1200
Lille skallesluger	11	26	46	8
Toppet skallesluger	521	235	900	711
Stor skallesluger	424	628	255	172
Blishøne	19230	10530	8570	9420
Hjejle	5500	580	3000	3050
Vibe	1325	1575	800	2900
Almindelig ryle	0	25	700	0
Stor regnspove	10	20	6	15

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 83: Hyllekrog-Rødsand

Optællingsområde: Hyllekrog reservat

Optællingsområde: Hyllekrog, Vitten, Tjørneholm Flak mod øst til en linie der går ret syd fra Høvænge Skov gennem Lambo Farvand til Rødsand. Herved dækkes et reservat (Hyllekrog reservat, oprettedes i 1996).

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Toppet lappedykker	140	273	188	130
Gråstrubet lappedykker	0	0	3	5
Skarv	1609	1003	225	631
Fiskehejre	13	12	14	8
Knopsvane	13097	9654	4401	8089
Sangsvane	47	67	72	4
Sædgås	9	240	240	0
Blisgås	10	0	0	0
Grågås	14	18	120	300
Kanadagås	385	175	375	54
Bramgås	31	25	410	0
Knortegås	749	119	297	119
Gravand	8	30	1	8
Pibeand	757	257	1050	1663
Knarand	2	0	1	0
Krikand	520	224	125	50
Gråand	668	250	695	530
Spidsand	50	55	12	65
Skeand	218	29	75	10
Svømmeand sp.	300	0	300	300
Taffeland	0	335	0	0
Troldand	5	15	25	15
Bjergand	35	0	0	0
Ederfugl	0	40	125	37
Hvinand	260	204	480	355
Toppet skallesluger	235	222	1070	1625
Stor skallesluger	9	12	70	7
Blishøne	930	8500	2700	1845
Hjejle	30	700	150	40
Vibe	300	400	500	50
Almindelig ryle	0	0	200	0
Stor regnspove	6	5	29	3

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 84: Ulvsund og Grønsund

Optællingsområde: Bogø Letten, Fanefjord og Grønsund

Optællingsområde: Grønsund mod vest til en linie ret sydgående for Bredemade Eng på Bogø samt mod vest til en linie fra Grønsund Færebros til Hårbøllebro. Fanefjord, Bogø Letten, Kalvestrøm, Middelgrund samt Tærø Letten. Herved dækkes to foreslåede reservater i Grønsund og Fanefjord.

Optællingsmetode: 1 månedlig landbaseret optælling

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	3	3	0	0
Toppet lappedykker	12	68	54	84
Skarv	183	112	118	98
Fiskehejre	6	8	9	4
Knopsvane	2130	1552	851	868
Sangsvane	143	147	66	57
Sædgås	0	0	0	4
Grågås	84	30	20	2
Kanadagås	104	51	30	215
Bramgås	0	1	0	0
Knortegås	70	165	0	232
Gravand	18	8	7	8
Pibeand	242	142	338	613
Krikand	21	57	30	2
Gråand	919	1300	1100	1550
Skeand	6	0	0	8
Taffeland	0	2	15	0
Troldand	0	0	25	50
Ederfugl	0	1	0	4
Havlit	0	0	2	0
Hvinand	328	435	237	607
Toppet skallesluger	146	205	225	268
Stor skallesluger	0	70	2	2
Blishøne	2932	3300	1475	3125
Vibe	150	475	200	125

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 85: Smålandshavet nord for

Lolland

Optællingsområde: Rågø Flak

Optællingsområde: Fladvandet sydøst og nordvest for Rågø. Herved dækkes et foreslået reservat på Rågø Flak.

Optællingsmetode: 1 månedlig flytælling. Grundet problemer med fremskaffelse af de inddaterede data fra efteråret 1997 præsenteres resultaterne fra efteråret 1998.

Efterårsmaximum

Artsnavn	År			
	1994	1995	1996	1998
Ubestemt lom sp.	0	0	0	3
Toppet lappedykker	5	0	0	2
Ubestemt lappedykker sp.	0	0	0	1
Skarv	90	360	1780	130
Fiskehejre	2	0	1	5
Knopsvane	446	474	817	1014
Sort svane	0	0	1	0
Sangsvane	0	0	1	0
Grågås	60	8	476	250
Kanadagås	0	4	19	63
Mørkbuget Knortegås	151	185	0	90
Gravand	5	15	15	1
Pibeand	257	82	104	132
Krikand	150	135	17	40
Gråand	724	881	315	169
Spidsand	15	0	0	1
Atlingand	0	0	3	0
Taffeland	0	50	0	0
Troldand	0	0	1	0
Ederfugl	402	459	274	1114
Havlit	0	0	15	7
Sortand	5	0	38	2
Fløjlsand	6	1	12	11
Hvinand	126	98	89	15
Toppet skallesluger	6	3	4	19
Stor skallesluger	0	2	0	0
Blishøne	0	100	0	0
Strandhjejle	2	0	0	0
Vibe	0	40	2	90
Almindelig ryle	20	100	85	400
Stor regnspove	0	0	1	2
Rødben	0	1	1	0
Hvidklire	0	2	0	0
Alk/lomvie	0	1	0	6
Tejst	8	0	0	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 85: Smålandshavet nord for Lolland

Optællingsområde: Tårs Vig og Fladet

Optællingsområde: Det eksisterende reservat på Fladet samt Tårs Vig ud til c. 2,5-3 km fra Lollands kyst. Herved dækkes et foreslået reservat i Tårs Vig.

Optællingsmetode: 1 månedlig landbaseret optælling

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	0	9	0	0
Toppet lappedykker	59	255	0	60
Skarv	12	138	26	15
Fiskehejre	23	14	11	21
Knopsvane	2185	3243	1008	1259
Pibesvane	3	21	1	3
Sangsvane	194	296	148	302
Sædgås	0	0	2	0
Grågås	1080	825	2000	2123
Kanadagås	520	850	965	865
Bramgås	105	170	210	1
Knortegås	47	707	75	135
Gravand	253	181	144	109
Pibeand	2008	1965	1990	2110
Knarand	206	14	28	63
Krikand	1975	1560	795	1065
Gråand	2475	1340	1485	1197
Spidsand	334	596	275	253
Skeand	591	455	158	348
Troldand	0	0	6	4
Bjergand	0	0	0	2
Ederfugl	0	0	0	2
Hvinand	293	15	55	420
Toppet skallesluger	88	66	740	593
Stor skallesluger	132	100	1130	10
Blishøne	10300	3310	150	1075
Hjejle	880	4100	50	1800
Vibe	500	900	200	100
Almindelig ryle	0	3000	150	0
Stor regnspove	2	3	3	6

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 86: Guldborgsund

Optællingsområde: Majbølle reservat med omgivelser

Optællingsområde: Majbølle Nor samt Guldborgsund fra Guldborgsund-broen mod syd til Klodskov Nakken. Herved dækkes et reservat (Majbølle reservat, oprettet i 1995).

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	2	5	6	0
Toppet lappedykker	6	91	5	5
Skarv	7	35	36	66
Fiskehejre	40	6	11	14
Knopsvane	1764	1910	1382	1140
Sangsvane	193	231	331	115
Sædgås	0	0	0	16
Grågås	221	340	450	430
Kanadagås	475	385	345	80
Bramgås	48	155	21	115
Knortegås	57	89	18	161
Gravand	85	26	45	28
Pibeand	578	971	549	654
Knarand	0	22	2	0
Krikand	172	355	105	110
Gråand	930	2120	2540	1805
Spidsand	13	14	6	5
Skeand	16	87	4	21
Taffeland	13	140	85	0
Troldand	450	8	2800	7
Bjergand	0	0	2	0
Ederfugl	0	3	1	2
Hvinand	280	565	740	445
Lille skallesluger	0	0	88	0
Toppet skallesluger	99	50	125	155
Stor skallesluger	61	181	373	60
Blishøne	7100	3550	2400	2925
Hjejle	2500	2000	3500	550
Vibe	1000	300	800	900

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 87: Maribosøerne

Optællingsområde: Maribo Sønder sø, Hejrede og Røgbølle Sø

Optællingsområde: Maribo Sønder sø, Hejrede Sø og Røgbølle Sø. Herved dækkes to foreslåede reservater ved Røgbølle Sø og Maribo Sønder sø.

Optællingsmetode: 1 månedlig landbaseret optælling.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	1994	1995	1996	1997
Lille lappedykker	2	5	4	0
Toppet lappedykker	515	276	197	184
Gråstrubet lappedykker	0	0	1	1
Skarv	1319	19	36	45
Fiskehejre	69	45	28	18
Knopsvane	98	79	75	76
Pibsvane	5	0	9	0
Sangsvane	11	26	48	0
Sædgås	11	65	10	6
Blisgås	91	105	30	68
Grågås	6700	6675	7200	5450
Kanadagås	532	45	380	90
Bramgås	30	30	55	30
Gravand	0	0	1	0
Pibeand	317	253	88	65
Knarand	196	328	98	120
Krikand	257	180	275	40
Gråand	1270	1245	1235	480
Spidsand	8	2	40	4
Skeand	316	130	415	163
Taffeland	15770	12563	10235	10880
Troldand	23045	17660	12915	7980
Hvinand	52	13	33	30
Lille skallesluger	173	156	186	78
Stor skallesluger	421	1140	676	379
Blishøne	6325	4300	2550	1900
Vibe	550	450	425	100
Sandløber	0	0	0	1

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 88: Nakskov Fjord og Indrefjord

Optællingsområde: Nakskov Fjord syddel og Søndernor

Optællingsområde: Søndernor samt den sydlige del af Nakskov Fjord mod nord til Vejle, Rommerholm, Enehoje og Albuen. Herved dækkes et foreslået reservat i Nakskov Fjord.

Optællingsmetode: 1-2 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Toppet lappedykker	17	4	1	9
Skarv	257	230	215	337
Fiskehejre	31	60	26	54
Knopsvane	3566	3654	2908	3442
Pibesvane	0	0	34	0
Sangsvane	330	185	425	164
Sædgås	475	500	640	1075
Blisgås	34	0	12	35
Grågås	210	900	379	1120
Kanadagås	605	90	325	60
Bramgås	4	1675	664	215
Knortegås	240	813	210	565
Gravand	21	17	8	15
Pibeand	1122	1847	921	2442
Knarand	0	7	2	5
Krikand	45	178	25	27
Gråand	275	945	1200	550
Spidsand	4	315	0	81
Skeand	0	124	8	2
Taffeland	0	375	5	500
Troldand	0	600	2000	6000
Bjergand	0	0	5	0
Ederfugl	15	94	14	6
Hvinand	500	1873	1445	1147
Lille skallesluger	0	225	2	15
Toppet skallesluger	83	760	595	198
Stor skallesluger	165	425	232	215
Blishøne	9800	15010	5215	9300
Hjejle	2600	650	0	0
Vibe	250	500	0	0
Almindelig ryle	0	200	0	0
Stor regnspeve	0	0	8	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 89: Præstø Fjord, Ulvshale, Nyord og Jungshoved Nor

Optællingsområde: Præstø Fjord

Optællingsområde: Præstø Fjord, Præsto Fed, Noret og Maderne. Herved dækkes to mulige reservater ved Præstø og Maderne.

Optællingsmetode: 1 månedlig landbaseret optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	1994	1995	1996	1997
Toppet lappedykker	22	101	182	60
Gråstrubet lappedykker	0	0	3	1
Skarv	194	293	97	120
Fiskehejre	47	21	18	18
Knopsvane	841	722	807	1932
Sangsvane	105	121	39	309
Sædgås	0	0	0	5
Blisgås	0	0	0	8
Grågås	31	2	110	130
Kanadagås	44	165	30	170
Bramgås	0	110	45	0
Knortegås	19	587	176	273
Gravand	26	12	20	30
Pibeand	335	1279	523	440
Krikand	150	136	60	22
Gråand	1313	1185	1045	3020
Spidsand	13	76	4	2
Skeand	25	8	0	24
Taffeland	15	640	0	0
Troldand	30	0	5	300
Bjergand	515	272	150	15
Ederfugl	402	445	282	392
Hvinand	1220	2190	2505	3240
Lille skallesluger	4	8	0	71
Toppet skallesluger	162	959	2025	645
Stor skallesluger	56	95	6	37
Blishøne	9195	13900	6350	6950
Hjejle	0	100	0	0
Vibe	175	1000	100	50
Almindelig ryle	0	300	0	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 89: Præstø Fjord, Ulvshale, Nyord og Jungshoved Nor

Optællingsområde: Ulvshale-Nyord

Optællingsområde: De fladvandede områder på Sækkesandet, Ægholm Sand, nord for Nyord til Bøgestrommen, syd for Nyord mod sydvest til Bredø og Lindhold samt Stege Bugt mod syd til Koster Rende. Optællingerne fra forsøgsreservat-perioden fra 1985-93 er indgående bearbejdet af Madsen et al. (1992b, 1992d, 1995), Madsen (1998a,b).

Optællingsmetode: 2-3 månedlige landbaserede optællinger.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	1994	1995	1996	1997
Sortstrubet lom	1	0	0	0
Toppet lappedykker	93	144	120	180
Skarv	2314	1407	1600	1530
Fiskehejre	67	69	52	73
Knopsvane	3632	4930	3293	3515
Pibesvane	0	0	10	4
Gulnæbbet svane	314	484	0	0
Sangsvane	0	0	174	291
Sædgås	6	175	15	14
Kortnæbbet gås	0	20	0	0
Blisgås	22	65	171	92
Grågås	1803	1501	1405	2400
Kanadagås	1740	2323	1540	3943
Bramgås	1550	6470	3620	1950
Knortegås	554	950	280	408
Gravand	403	266	436	266
Pibeand	4949	9536	26830	6228
Knarand	4	16	2	4
Krikand	4338	3336	3030	2045
Gråand	5520	6715	7635	7820
Spidsand	1185	2297	4267	1985
Skeand	2382	2270	2606	2385
Svømmeand sp.	0	0	200	0
Taffeland	0	55	50	0
Troldand	0	10	300	0
Bjergand	13	30	400	4
Ederfugl	108	805	224	80
Havlit	25	44	18	40
Hvinand	497	1310	1392	860
Toppet skallesluger	99	235	215	222
Stor skallesluger	0	2	0	12
Dykand sp.	600	50	0	0
Blishøne	2300	350	165	555
Strandskade	14	0	0	0
Klyde	114	0	0	0
Hjejle	2700	4100	2700	7500
Vibe	850	625	625	1600
Almindelig ryle	670	2000	1000	500
Brushane	55	0	0	0
Stor regnspove	26	57	88	75
Rødben	37	0	0	0
Spættet sæl	34	0	0	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 96: Farvandet mellem Skælskør Fjord og Glænø

Optællingsområde: Helleholm Vejle, Agersø

Optællingsområde: Helleholm Vejle på Agersø. Herved dækkes 1 muligt jagtfrit kerneområde.

Optællingsmetode: 1 månedlig flytælling. Grundet problemer med fremskaffelse af de inddaterede data fra efteråret 1997 præsenteres resultaterne fra efteråret 1998.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1998
Skarv	41	11	100	659
Fiskehejre	22	9	2	10
Knopsvane	87	72	128	142
Sangsvane	2	0	3	0
Gulnæbbet svane sp.	0	0	0	3
Grågås	350	245	5	177
Kanadagås	0	20	8	0
Bramgås	55	0	0	0
Gravand	30	6	10	6
Pibeand	200	200	500	160
Krikand	20	25	15	130
Gråand	250	105	75	275
Troldand	0	0	0	4
Ederfugl	0	2	0	0
Hvinand	105	0	5	30
Toppet skallesluger	50	5	0	0
Blishøne	0	0	0	40
Strandskade	25	0	9	4
Hjejle	0	500	0	0
Strandhjejle	2	0	0	4
Vibe	0	0	75	90
Almindelig ryle	200	200	0	120
Stor regnspove	0	0	25	15
Rødben	2	25	0	5
Hvidklire	0	1	20	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 105: Roskilde Fjord, Kattinge Vig og Sø

Optællingsområde: Reservater i Roskilde Fjord med omgivelser

Optællingsområde: Den indre del af Roskilde Fjord mod nord til Store Havelse; samt Selsø Sø og Store Kattinge Sø. Herved dækkes et reservat bestående af fire reservater oprettet før 1994 samt 3 nye reservater, der oprettedes i 1995.

Optællingsmetode: 1-3 månedlige landbaserede optællinger august-december.

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	1994	1995	1996	1997
Rødstrubet lom	0	0	1	0
Lille lappedykker	66	241	42	51
Toppet lappedykker	319	1000	662	385
Gråstrubet lappedykker	3	7	0	1
Nordisk lappedykker	1	2	2	1
Sorthalset lappedykker	0	3	1	0
Skarv	1588	2050	1216	1242
Fiskehejre	190	374	191	156
Knopsvane	3691	4093	2483	2008
Pibesvane	10	0	4	4
Sangsvane	184	284	389	327
Sædgås	0	3	13	0
Kortnæbbet gås	0	2	0	0
Blisgås	0	4	1	0
Grågås	1413	2380	2232	2989
Indisk gås	0	1	0	0
Snegås	0	0	1	0
Kanadagås	135	293	244	723
Bræmgås	97	114	2686	1
Mørkbuget Knortegås	157	111	27	0
Gravand	149	102	98	73
Pibeand	2030	2989	3036	1497
Knarand	5	20	17	19
Krikand	907	1283	1081	1769
Gråand	1788	4996	4633	4399
Spidsand	35	97	25	52
Atlingand	0	0	0	1
Skeand	54	165	135	134
Taffeland	1000	893	562	642
Troldand	25938	31925	21543	26222
Bjergand	17	4	4	1
Ederfugl	35	260	342	88
Stellersand	0	6	0	0
Sortand	2	0	0	0
Fløjlsand	14	0	0	0
Hvinand	4198	10799	7936	5982
Lille skallesluger	4	80	16	37
Toppet skallesluger	552	581	317	250
Stor skallesluger	170	5076	934	986
Grønbenet rørhøne	4	5	7	2
Blishøne	19721	19765	16301	14549
Strandskade	0	78	1	7
Klyde	0	6	1	12
Stor præstekrave	10	2	33	2
Hjejle	2475	2017	1527	1345
Strandhjejle	3	7	10	4
Vibe	2920	3127	2014	1929
Islandsk ryle	0	1	25	2
Dværgryle	0	3	206	0
Temmincksryle	0	2	0	0
Krumnæbbet ryle	0	0	3	0
Almindelig ryle	1623	735	672	723
Brushane	13	16	127	36
Dobbeltbekkasin	32	22	20	9
Stor kobbersneppe	0	0	1	0

EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 105: Roskilde Fjord, Kattinge Vig og Sø

Optællingsområde: Reservater i Roskilde Fjord med omgivelser (fortsat):

Artsnavn	Efterårsmaximum			
	År			
	1994	1995	1996	1997
Rødben	58	52	6	37
Hvidklire	64	62	85	43
Svaleklire	0	2	1	0
Tinksmed	4	6	3	2
Mudderklire	12	10	5	21
Stenvender	0	0	7	0
Spøttet sæl	0	0	1	2

Arbejdsrapporter fra DMU. Om naturovervågning er de senest udkomne rapporter:

- 30 Degn, H.J. 1996: Ændringer af vegetationen 1954-1995. Randbøl Hede. 128 s. Pris: 60 kr.
- 31 Pihl, S. 1996: Tællinger af vandfugle 1995/96. Danmark. 20 s. Pris: 30 kr.
- 32 Laursen, K. & Frikke, J. 1997: Optælling fra fly af rastende vandfugle og menneskelige aktiviteter 1991-95. Vadehavet. 46 s. Pris: 40 kr.
- 33 Eskildsen, J. 1997: Skarver 1996. Danmark. 45 s. Pris: 40 kr.
- 35 Kjeldsen, J.P. 1997: Ynglefugle 1996. Vejlerne. 85 s. Pris: 50 kr.
- 36 Olsen, K. 1997: Årsrapport 1995. Tipperne. 72 s. Pris: 50 kr.
- 37 Rasmussen, T.B. 1997: Årsrapport 1995. Suserup. 54 s. Pris: 50 kr.
- 38 Hansen, M.J. & Thalund, J. 1997: Årsrapport 1995. Langli. 75 s. Pris: 50 kr.
- 39 Thorup, O. 1997: Ynglefugle 1994. Tipperne. 87 s. Pris: 50 kr.
- 40 Amstrup, O. 1997: Ynglefugle 1995. Tipperne. 72 s. Pris: 50 kr.
- 41 Gregersen, J. 1997: Årsrapport 1995. Vorsø. 49 s. Pris: 50 kr.
- 42 Dahl, C., Jensen, J.P., Larsen, H.S., Lawesson, J., Mark, S., Mogensen, B., Münier, B., Møller, P.F., Rune, F., Skriver, J., Søndergaard, M. & Wlind P. 1997: Indikatorer for naturkvalitet. Midtvejsrapport. Danmark. Pris: 50 kr.
- 43 Petersen, J.R. & Knudsen, H. 1997: Årsrapport 1996. Tipperne. 74 s. Pris: 50 kr.
- 44 Amstrup, O. 1997: Ynglefugle 1996. Tipperne. 70 s. Pris: 50 kr.
- 45 Skov et al. 1997: Basismonitoring af Kaløskovene 1993. 117 s. Pris: 50 kr.
- 46 Risager, M. & Aaby, B. 1997: Højmoser 1996. 95 s. Pris: 50 kr.
- 48 Wind, P. 1997: Overvågning af overdrev 1996. Danmark. 49 s. Pris: 50 kr.
- 50 Jensen, J.S. 1998: Bundvegetation 1996. Tipperne. 28 s. Pris: 30 kr.
- 51 Thorup, O. 1997: Ynglefugleoptælling 1996. Vadehavet. 43 s. Pris: 40 kr.
- 52 Heide-Jørgensen, M.P., Mosbech, A. & Teilman, J. 1997: Sæler 1996. Østersøen, Kattegat og Limfjorden. Pris: 30 kr.
- 53 Tougaard, S. 1997: Sæler 1996. Vadehavet. 17 s. Pris: 30 kr.
- 55 Rasmussen, L.M. 1997: Trækfugle i Tøndermarsken 1994-1995. Tøndermarsken og Margrethe Kog. Pris: 50 kr.
- 56 Rasmussen, L.M. & Gram, I. 1997: Ynglefugle i Tøndermarsken 1995. Tøndermarsken og Margrethe Kog. Pris: 60 kr.
- 57 Rasmussen, L.M. & Gram, I. 1997: Ynglefugle i Røndermarsken 1996. Røndermarsken og Margrethe Kog. Pris: 60 kr.
- 58 Ravn, P. 1997: Monitorering af markfirben *Lacerta agilis* 1995-1996. Sjælland. Pris: 45 kr.
- 59 Wind, P. & Ballegaard, T. 1997: Overvågning af danske orkidéer 1996. Danmark. Pris: 60 kr.
- 60 Eskildsen, J. 1997: Skarver 1997. Danmark. Pris: 45 kr.
- 62 Pihl, S., Madsen, J. & Laubek, B. 1997: Tællinger af vandfugle 1996/97. Danmark. Pris: 30 kr.
- 63 Degn, H.J. 1997: Hedeovervågning 1997. Randbøl Hede. Pris: 35 kr.
- 65 Thorup, O. 1997: Ynglefugleoptælling 1997. Vadehavet. Pris: 40 kr.
- 66 Jensen, J.S. 1997: Bundvegetation 1997. Tipperne. Pris: 30 kr.
- 67 Tougaard, S. 1997: Sæler 1997. Vadehavet. Pris: 30 kr.
- 71 Clausen, P., Amstrup, O., Andersen-Harild, P., Bøgebjerg, E., Fox, T., Jørgensen, H.E., Hounisen, J.P. & Kjær, P.A. 1998: Jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder for vandfugle 1994-1996. Danmark. Pris: 60 kr.
- 72 Wind, P. 1998: Overvågning af overdrev 1997. Danmark. Pris: 50 kr.
- 73 Wind, P. 1998: Overvågning af ekstremrigæk 1997. Danmark. Pris: 55 kr.
- 74 Wind, P. 1998: Overvågning af orkidéer 1997. Danmark. Pris: 55 kr.
- 75 Jacobsen, E.M. 1998: Punkttællinger af ynglefugle i eng, by og skov 1997. Danmark. Pris: 50 kr.
- 77 Rasmussen, L.M. 1998: Jagt og rastende vandfugle 1994-1997. Tøndermarskens ydre koge. Pris: 30 kr.
- 79 Rasmussen L.R. 1998: Færdsel og rastende vandfugle - foreløbige resultater 1997. Saltvandssøen, Margrethe Kog. Pris: 30 kr.
- 81 Nielsen, T.V. 1998: Årsrapport 1996. Vejlerne. Pris: 60 kr.
- 82 Gregersen, J. 1998: Årsrapport 1996. Vorsø. Pris: 50 kr.
- 84 Rasmussen, T.B. 1998: Årsrapport 1996. Suserup. Pris: 35 kr.
- 87 Bunch, M.J., Christensen, J.H., Kjær, P. & Lyng, P. 1998: Årsrapport 1994. Christiansø. Pris: 60 kr.
- 93 Pihl, S. & Laubek, B. 1998: Tællinger af vandfugle 1997/98. Danmark. Pris: 40 kr.
- 94 Ramussen, L.M. 1998: Ynglefugle i Tøndermarsken 1998. Tøndermarsken og Margrethe Kog. Pris: 50 kr.
- 95 Eskildsen, J. 1998: Skarver 1998. Danmark. Pris: 45 kr.
- 103 Clausen, P., Amstrup, O., Andersen-Harild, P., Bøgebjerg, E., Fox, T., Jørgensen, H.E., Hounisen, J.P. & Kjær, P.A. 1999: Jagt- og forstyrrelsesfrie kerneområder for vandfugle 1994-1997. Danmark. Pris: 60 kr.

